

Merre tartunk?

„Senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam.” (Jn 14,6b)

„Szeretnéd tudni a jövődet?” – tette fel a kérdést nekem ezelőtt jó 25 évvel egy idegen ember Budapest belvárosának egyik nyüzsgő utcáján. Középiskolás voltam, és bár ritkán hagytam, hogy valaki csak úgy „leszólítson”, erre a kérdésre megálltam. Talán a játék kedvéért, abbéli kíváncsiságom miatt, hogy mit lehet arra a válaszomra mondani majd, hogy „persze, ki ne szeretné tudni?”. Egy perc sem telt el, már tudtam, hogy óvatlan voltam, pontosan erre a válaszra számított a kérdező, hogy már hívhasson is magával egy irodához, amely a közeli mellékutcában volt. Míg odaértünk, pár csábító mondatot még mondott arról, mi minden tudás van az ember agyában elrejtve, saját jövőjéről is akár, és hogy mennyire kevesen férnek hozzá az ilyen tudáshoz. Az irodában asztalok voltak, rajtuk könyvek, néhányan halkán beszélgettek, én pedig máris egy hatalmas határidőnapló előtt álltam, ahová be kellett diktálnom, mikor is jövök el, hogy a jövőmet megtudhassam, persze pénzért cserébe. Mondtam egy időpontot, amelyről már akkor is tudtam, hogy nem lesz jó, és gyorsan távoztam a helyről. Mint a kezembe nyomott szórólapról már tudatosult, a szcientológusok próbáltak elkapni, beszervezni – sikertelenül.

Ki ne szeretné tudni a jövőjét? – gondolkodtam később is sokszor a felvetésen. Hiszen ha látnánk, merre halad az életünk, sokkal több mindent tennénk annak érdekében, hogy az jó legyen, boldog, eredményes, sikeres. És mennyi mindent elengedhetnénk, amiről ekkor már látnánk, hogy fölösleges, hiábavaló, nem számít majd.

Amikor megértettem, hogy Istennek szándéka van velem, különös módon kezdett feltárulni a jövőm. Nem konkrétan, nem a hétköznapi teendőkből, hanem a nagy összefüggésekben. Abban, hogy nem egyszerűen magam irányítom a magam sorsát, hanem Isten is jelen van, velem van, számít rám, és terveinek van valamiféle kifutása. Egy útra hívott el, amelyen ha járok, akkor az életem teljességére jutok. És hamarosan azt is megértettem, hogy ezen az úton kell járnom. Nincs más út. Jézus is egészen világosan és egyértelműen fogalmaz Tamás kérdésére válaszul, amikor a tanítvány a Jézus előtt álló dolgok felől bizonytalanodik el. Jézus az Atyához tart, hogy helyet készítsen övének. Az Atyához őáltala lehet eljutni.

Reménységgel valljuk, hogy a lutheri reformáció örököseiként ezt az utat keressük és járjuk. Luther fellépése a krisztusi alapokhoz való tiszta visszatérésért történt, hogy ne más úton próbálja a hívő ember az üdvösségre vezető utat keresni. Ebben pedig a biztos jövőnket is megláthatjuk.

Pelikán András

Lélek-zet

„Az ég és föld elmúlnak, de az én beszédeim soha el nem múlnak” (Lk 21,33)

„Uram, atyánk vagy te mégis! Mi vagyunk az agyag, te a mi formálónk, kezed alkotásai vagyunk mindannyian.” (Ézs 64,7)

Uram! „Az egyház igaz kincse az Isten dicsőségéről és kegyelméről szóló legszentebb evangélium.” A reformáció kezdetét hirdető 95 tétel között a wittenbergi vártemplom kapuján ezt a tételt is olvashatjuk. Ezen a mai ünnepen mindenekelőtt erről a kincsünkről emlékezünk meg, és érte adunk hálát. Az egyház a reformáció előtt is kincsének vallotta igéjét. De úgy tett, mint az ember sokszor teszi az értékeivel: gondosan és féltve – elzárta. A reformációnak te szabta meg a kötelességét: közkinccsé tenni újra Isten igéjét. Amint te tetted: templomokban, hegyoldalban, tó partján, utak mentén, otthonokban. Tömegek

előtt és egyesekkel folytatott lelki beszélgetésekben.

Uram! Még fölöttünk van az ég tündöklő csillagaival, amelyből értünk szálltál alá. Még fut pályáján a föld, melyet lépteid szenteltek meg. Ígéreted szerint még hangzik felénk üdvözítő igéd. Köszönöm ezt neked. És megköszönöm neked ma mindazokat az embereket is, akik misszióban vagy itthon, nyugalom idején és életveszélyek között hirdették igéjét. Azokat is köszönöm, akik a hitben megálltak, mert biztos ígéretnek vették a te el nem múló igéjét, és példájukkal a hit elfogadására tanítottak engem is.

Ordass Lajos

A Luther-rózsa magyarázata

Mivel kíváncsi vagy rá, hogy címerem vagy pecsétem azon a festményen, amit küldtél nekem, jól sikerült-e, szeretném megosztani veled a pecsétemhez vezető ötletet és indítékot, mert ebben szerettem volna mint emblémában teológiám foglatatát adni. Legyen először egy fekete kereszt egy természetes színű szívben, mellyel arra emlékeztetem magamat, hogy a Megfeszítettben való hit üdvözít minket, „mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk” (Róm 10,10). Bár a fekete kereszt gyilkos eszköz, ezért fájdalmat okoz, mégis meghagyja a szív színét, nem rontja meg természetét, azaz nem öl meg, hanem életben tart. „Mert az igaz ember hitből fog élni.” (Róm 1,17) Ez a szív azonban fehér rózsza közepén álljon, jelezvén, hogy a hit örö-

möt, vigaszt és békét ad, és nyomban egy vidám, fehér rózsába helyez, mert nem úgy nyújt békét és örömet, mint a világ (Jn 14,27), ezért fehér a rózsza és nem vörös, hisz a fehér a jó szellemek és angyalok színe (Mt 28,3; Jn 20,12). Ez a rózsza égszínkék mezőben helyezkedik el, mert ez a lelki és hitbeli öröm a kezdete az eljövendő mennyei boldogságnak, bár most is részünk van benne,

és ez reménységünk tárgya, mégsem jelenvaló. Es ezt a mezőt aranygyűrű zárja közre, mert mennyei boldogságunk örökké tart és nem szakad vége, gazdagsága minden jólétet és kincset meghalad, amint az arany a legnemesebb és legértékesebb a fémek között.

Luther Márton (levél Lazarus Spenglernek, Luther Válogatott Művei 7., 540-541. o.)

Ünnep

„És történt, hogy Jézus szombaton gabonaföldeken ment át, és tanítványai útközben tépdeshi kezdtek a kalászokat. A farizeusok így szóltak hozzá: »Nézd, miért tesznek szombaton olyat, amit nem szabad?« Erre ő ezt kérdezte tőlük: »Sohasem olvastátok, mit tett Dávid, amikor szükségét szenvedett, ő is, meg azok is, akik vele voltak? Bement az Isten házába Abjátár főpap idején, és megette a szent kenyereket, amelyeket nem szabad megenni másnak, csak a papoknak; és azoknak is adott, akik vele voltak.« Majd hozzátette Jézus: »A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért; tehát az Emberfia ura szombatnak is.«” (Mk 2,23–36)

Afrikai keresztyének meséje szerint az állatok ünnepelni szeretnének, de nem tudják, mi teszi az ünnepet ünneppé. A borz szerint a bőséges ennivaló, a páva az öltözködésre szavaz, a lajhár szerint a lustálkodás a legfontosabb. A mese tanulsága az, hogy az állatoknak azért nincs ünnepük, mert nem tudnak beszélni a Teremtővel.

A szombatot elsőként a Teremtő ünnepelte. A hetedik napon megpihent, s megszentelte azt a napot. Ezért Izráel népének egyik fontos hivatása, hogy megtartsa a szombatot. Ennek érdekében az írástudók és a farizeusok pontosan és részletesen kidolgozták az ünnep megtartásának rendjét. A 365 tilalmat, 248 rendelkezést tartalmazó előírás s a miattuk elhangzó számtalan vita elvette az ünneplés örömét. Jézus gyógyításaiba is belekötöttek, s most éppen azt sérelmezték, hogy a tanítványok a kalászok morzsolgatásával tiltott aratást végeztek. Ezek a szórszálhasogató kegyesek nem gondoltak arra, hogy aprólékos törvénytárgyunk eltorzított arcú Istent mutat az embereknek. Olyat, akinek kedvét el lehet rontani néhány száz lépéssel, akinek kezében stopperóra van vagy patikamérleg.

Jézus szerint az Isten teremtésének célja az ember! A szombat sem önmagáért van, hanem a teremtett emberért. S ünneplés közben sem szabad elfeledkeznünk az Isten s az emberek iránti szeretetről. Az Istenre hivatkozó kegyesség nem csaphat át embertelenségbe.

Sajnos nem csak az állatok nem tudnak ünnepelni. A ma emberének is elveszett a vasárnapja. Sőt eljutott a teljes ünneptelenségig is. Nincs ünnepe a túlhajszolt munka miatt, a mértéktelen eszem-izsom miatt vagy az eltúlzott

„pihenés” miatt. Jézus pedig, aki vasárnapra, a hét első napjára virradóan támadt fel, hív a vele való ünneplésre. Azt akarja, hogy örvendjünk győzelmének. Vállalja, hogy átveszi tőlünk a hét terheit, s megújítja erőnket csupa irgalmából. Mindnyájunkat hív ünnepi asztalához!

Uram! Köszönöm, hogy bűnösként is odaülhetek asztalodhoz. Köszönöm, hogy a heti ünnep közösséget teremt veled és társaimmal. Köszönöm, hogy ünneped csendje az enyém és családomé is. Ámen.

Zászkaúiczky Pál

Hamvas Béla: Isten tenyerén ébredtem

Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre,
Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.
Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot,
Sugaraiban álmos hajnal mosakodott.
Láttam az óceánt gyermekként ragyogni
Sirályokat felette felhőkkel táncolni,
Láttam a békét az emberek szívében,
Láttam az erdőket fürödni a fényben.
Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt,
Láttam az embert, és láttam a zenét,
Láttam a földet szeretetben élni,
Láttam a csöndet a széllel zenélni.
Láttam Istent amerre csak néztem,
Miközben éppen az Ő tenyerében ültem,
S az Ő hangján szólt hozzám a szél,
Mint anya, ki gyermekének mesél,
Millió apró tükörben láthatod magadat,
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy!

Kövess engem!

„Jézus... meglátott egy embert a vámszedő helyen ülni, akit Máténak hívtak, és így szólt hozzá: Kövess engem! Az felkelt, és követte őt.” (Mt 9,9)

Úgy képzelem, hogy Máté szülei hálából adták ezt a nevet gyermeküknek: *Mattitjahu* – *Jahve ajándéka* – így látták őt. És talán reménység is volt a névadásban: fiuk egyszer majd olyan férfi lesz, aki *Mattitjahu*, azaz *Jahve ajándéka* lesz – mások számára is. Van-e ennél szebb összefoglalása annak, amit egy szülő érez gyermeke világra jötténél, és amit jövőjére gondolva jókívánságként megvalósulni remélne?

De mindezt a reményt elnyelte az az élet, amelybe Máté felnőttként került. Vámszedőként élve Kapernaumban aligha volt valaki, aki ránézve így sóhajtott volna: Isten ajándéka nekünk ez az ember... Úgy képzelem, hogy talán maga Máté is tudta ezt, és akart volna változtatni rajta, de nem volt elég ereje ahhoz, hogy megváltoztassa az életét. Egészen addig, amíg meg nem hallotta a Názáreti Jézus hívását.

Milyen egyszerű ez a mondat: „Kövess engem!” S milyen egyszerűnek tűnik a szó nélküli engedelmség e hívásra. Két világ közötti át-

járó ez, kétféle sors közötti határátkelő: Krisztus hívása és az annak való engedelmség. Átjáró az áldás felé. Átkelő a rendeltetésünk beteljesítésére. Mert Máté Jézus mellett lett igazán Máté, azaz Isten ajándéka. Az ő Lelkének ereje, megváltó útja és halál feletti győzelme formálta őt *Mattitjahuvá*. Ahogy Simont Péterre és Sault Pállá.

Nekünk is ez az esélyünk és reményünk. Szabadok és Isten rendelése szerinti önmagunk lehetünk Krisztus hívása nyomán: „*Kövess engem!*”

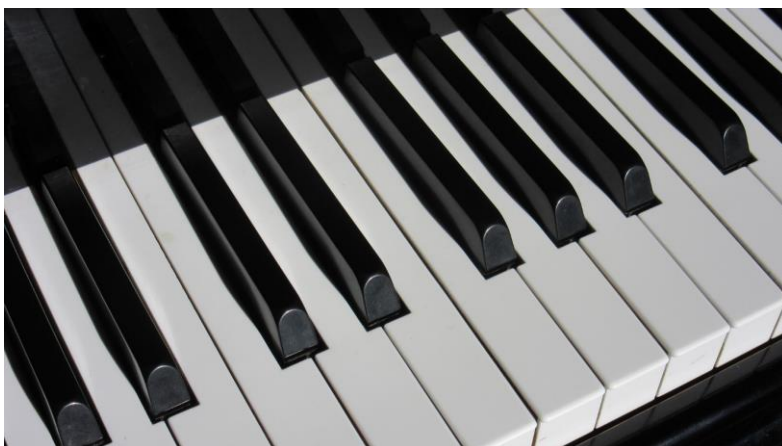
Uram, Te tudod a nevem. Azt is, melyet szüleimtől kaptam hálájuk, szeretetük jeléül, de azt a nevet is, amely igazán én vagyok, mely a küldetésem és sorsom a Te elhatározásod szerint. Segíts, kérlek, azzá lennem, amivé válnom kell! Nyitogasd fülem, hogy halljalak, mozdíts meg, hogy melletted maradjak, kísérj, hogy veled járassak! Ámen.

Sefcsik Zoltán

Gyülekezetünk életéből

„Tízórai” – lelki táplálék mindannyiunknak

Új zenés istentisztelet havonta a templomban

2019 adventjétől új istentiszteleti formát szeretnénk bevezetni gyülekezetünkben, melyet a tanév során minden hónap első vasárnapján 10 órakor tartunk templomunkban magyar nyelven. Nemcsak helyszínében és időpontjában

lesz hasonló a többi vasárnap tízes istentisztelethez, hanem ugyanúgy tartalmas, elmélyült igehirdetés hangzik el, lesz lehetőség úrvacsoravételre, és a megszokott liturgikus tételek tartalma is nagyrészt azonos.

Sok mindenben viszont különbözik majd ez az alkalom a többi templomi istentisztelettől. Nem a megszokott énekeskönyvi énekeket énekeljük orgonakísérettel, hanem gitár, zongora és más hangszerek kíséretével modernebb, újabb énekeket. (Töb-

bek között az Új ének és Zarándokének kötetekben találhatóakat, a gyermek-istentiszteleteken használt énekeket.) Az imádságok és más liturgikus szövegek megfogalmazása egyszerűbb, modernebb, a mai emberekhez közelebbi, a gyerekek és a fiatalok számára érthetőbb lesz.

A többi templomi istentiszteleten használt perikóparentól (az országos egyház által előírt oltár előtti és igehirdetési igéktől) eltérően ennek az istentiszteletnek saját témasorozata lesz, más bibliai igékkel. Ebben a sorozatban az istentisztelet egy-egy része lesz a középpontban, annak a sajátos üzenetében mélyedünk el. Ez az istentisztelet mindig úrvacsorás. Ezeket az istentiszteleteket mindig egy többfős csoport készíti elő, és többen is szolgálnak majd az énekek zenei kíséretével és felolvasással egyaránt.

Kiknek szól ez az istentiszteleti forma?

- Mindazoknak, akik eddig is szívesen jöttek a tíz órakor kezdődő istentiszteletünkre, szívesen hallgatták az igehirdetéseket.
- Olyan felnőtteknek, akik számára kicsit idegenül hatnak a templomi istentiszteletek énekei, imádságai.

- Fiataloknak és szüleiknek, akik korábban jártak a gyermek-istentiszteletre, de már más korosztályba tartoznak, viszont szívesen énekelnének az ottaniakhoz hasonló énekeket, szívesen ünnepelelnék a vasárnapi istentiszteletet ahhoz hasonló légkörben.
- Gyerekeknek, családoknak, akik szívesen részt vesznek olyan templomi istentiszteleten, ahol az igehirdetés és az istentisztelet többi része jobban nekik is szól. Szülőknek, akik szeretnének úrvacsorát venni.

Tehát mindenkit hívunk! Szeretnénk, ha „mindannyiunk istentisztelete” lenne ez az alkalom is, megszólító erejű és otthonos, ahol kicsit újabb formában tudna megszólalni az örök üzenet. Szeretettel várjuk a gyerekeket, fiatalokat, felnőtteket, szülőket, időseket, családokat egyaránt!

Őri Katalin, Pelikán András és Tóth Károly

Mit jelent számomra az istentisztelet?

Amikor erre a kérdésre keresem a választ, az emlékeimben kutakodok. Nincs konkrét első élmény. Belenőttem. Belenőtünk a testvéremmel.

A gyermek-istentiszteletekkel kezdődött, amit a 80-as években más korosztály látogatott, mint ma. A konfirmáció előttiék, utániak. Tizenévesek jártunk 9 órakor a gyülekezeti terembe. Ott, vasárnap újra találkozhattam Mónival, Virággal és azokkal a társakkal, akikkel a konfiórán is. Azt hiszem ott és akkor az istentiszteletekben az iskolán kívüli közösségre, barátokra találás volt a fő motivációm. Jó volt.

Bevallom, a prédikációk akkor nem érintettek meg mélyen, noha irányt mutattak, megszólítottak. Inkább szerettem a liturgia biztonságot adó ismétlődését, az énekeket, melyekhez már nem kellett az énekeskönyv, kívülről is tudtunk közülük sokat.

Később a Mustármag táborok, csendesnapok élményeivel, barátságok szövődésével egyre közelebb kerültem a gyülekezethez, életem meghatározó része lett.

Kisgyermekünkkel vasárnap felváltva jártunk a gyermek- és a 10 órai istentiszteletre. Fontosnak tartottuk, hogy egyrészt nekik/hozzájuk is szóljon az igei üzenet, de szerettük

volna, ha a templom légköre, az orgona hangja éppúgy meghatározná a vasárnapokat.

Továbbadni, megmutatni, hogy az istentisztelet része az életünknek, fontos iránymutatásnak gondoltuk.

Mindenki életében vannak időszakok – nekem/nekünk is – amikor a vasárnap kötelezettségei, programjai, tennivalói ritkítják az istentiszteleten való részvételt. Nem találok ördögtől valónak, hogy ilyenkor az interneten (facebook-on) keresztül meghallgassam a vasárnapi prédikációt. Különösen örültünk ennek a lehetőségnek édesapám betegágya mellett. Ma is köszönjük, hogy kéthetente vasárnapként ő is meghallgathatta a soproni evangélikus istentisztelet prédikációját.

Most, amikor vasárnap akár a német, akár a magyar nyelvű istentiszteletre indulok jó érzés tölt el.

Látom, hogy él a gyülekezet. A fiatalok, hitanosok, konfirmandusok megtöltik élettal a templomot, s ők is részt vesznek a liturgiában. Színes. Öröm velük lenni.

Máskor a prédikációt az anyanyelvemen hallgathatom, benne elmélyülhetek, s a hallottakat „magammal vihetem”. Szeretem a templom csendjét. Szeretem a templom csendjében felcsendülő orgonajátékot. Nagyon lényeges számomra a prédikáció, s hogy abban személyes útmutatást is találjak. A mindennapok nehézségei után feltöltődni, hitet, erőt meríteni megyek. Bármilyen formában is kapom, nagyon jó. Békés szívvel ülök a padban, tudom, hogy ott a terheimet lerakhatom, s a következő hét során is rábízhatom magam Istenre. Megerősít, vigasztal, biztat, segít. Csodálatos rendezője életünknek.

Ma már az istentisztelet minden része fontossá vált számomra s külön öröm, hogy úrvasorát is gyakrabban vehetünk.

Nagyon jó, ha a templom környékén ismerős arcokat látok, válthatok néhány szót egykori óvodásaimmal, az ő családjukkal, régi barátokkal, családtagokkal, ismerősökkel.

Istennek adok hálát, hogy a benne való hittel megajándékozott, és vasárnaponként az istentiszteleten ebben még inkább megerősödhetek.

Mátisné Schlögl Patricia

Gyülekezet- és iskolatörténeti mozaik X.

„Hadd meneküljek szárnyad oltalmába!” A zsolttáros szavával záródott előző számunk, melyben az 1670-es években olyan sok próbatélt megélt evangélikus gyülekezetünk sorsáról olvashattunk; elvették összes ingó- és ingatlanvagyonát: templom, iskola, paplak, temető nélkül maradt. Két lelkészét száműzték Eisensadtba. Első, kis faimaháza 1676-ban porrá égett.

A tűzből azonban, az égő oltárról Pichler András egyházi kimentette a Bibliát. Ez Lőw Tamás özvegyének adománya volt: egy 1610-ből való, bőrkötéses Luther-Biblia. (Az elmúlt évben a torony alatti első tárlóban lehetett látni a tűzben megrongálódott Szentírás képét.) Mintegy felülről jött jelül: „Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.” (Mk 13,31) A Biblia megperzselődhet, de a hangzó Ige nem hallgatható el!

1676. késő őszt volt. De gyülekezetünk mégis Istenre tekintő imával látott hozzá a romokon való újjáépítéshez. Továbbra is az elhamvadt imaház helyén, szabad ég alatt tartották istentiszteleteiket. Bár mindenkinek nagy veszteségei voltak, mégis, hívő lélekkel megindult az adakozás az új imaházra. Bámulatatos volt az eredmény! A tűzben károsultak kevéske adományához nagymértékű pénzbeli segítség érkezett Bécsből, Németországból és Svédországból, Dániából, Norvégiából.

„A templom belsejének felszerelésében is főként az osztrák családok buzgólkodtak. A hársfából készült szép szószéket, melyen 3 angyalfő

és a 12 apostol volt kifaragva, báró Wurmbrand János Ehrenreich és fia János Eustachius adományozta s húsvét szombatján ők is állították fel embereikkel. A szószék felső részét, valamint az új oltárt és oltárképet, amely Krisztusnak megkoronáztatását ábrázolta, csak pünkösdi szombatjára tudták elkészíteni. Az oltár és oltárkép hungerbachi báró Egg János Károly ajándéka volt. Ugyanekkor készült el a keresztelőkő is. Krausz Jakab akkori soproni kőfaragó műve és ajándéka 1677-ben.

Az imaház építéséhez a gyülekezet előzőleg megvette az addig bérelt Schubert- és Kramapfelházak telkét. Az építés most is deszkából-fából történt, de az alapzat és a tartó oszlopok fundamentuma már kőből-téglából volt. Olyan gyorsan haladtak az építéssel, hogy 1677. ápr. 18-án, húsvét ünnepén Sowitsch Kristóf lelkész már a szentelő istentiszteletet tarthatta.

Külön meg kell emlékeznünk gyülekezetünk egyik legnagyobb adományozójáról: Gálffy Ádámról, aki 1674-ben a szabad vallásgyakorlat hírére költözött ide Pozsonyból. Adományai 1676-ban az ú. n. augsburgi keresztelőtől és -kancsó: ötvösremek; egy 16 karú bronzcsillár (ez a mostani templomunkban a középső); ezüstveretes oltári kereszt; barokk ékköves kehely. Gálffy Ádámról még később is megemlékezünk.

A gyűjtés főösszege 11 467 forint, 25 korona volt. Itt érdemes felfigyelnünk arra, hogy a tűzkártól sokat szenvedett hívek perselyadománya 1677-ben több mint 2500 forint volt! Még ebben

az évben egy 1 változatú orgonát is vettek, mely a bajorországi Waidhofenben készült. Advent 1. vasárnapja előtti szombaton éppen abban az órában szólalt meg, melyben 1 évvel azelőtt a nagy tűzvész kiütött.

Hadd írjam ide Dávid király imádságának egy mondatát, melyben a templomépítésre összegyűlt adományokért mond hálát: „Örömmel látom, hogy önként adakozott Noked néped, amely itt összegyűlt, Uram ... Tartsd meg örökre néped szívében ezt a gondolatot és szándékot és kösd magadhoz szívüket!” (1Krn 29,17b–18)

Szóljon ez ma a mi szívünkhöz is, mikor gyülekezeti életünk számos jelét láthatjuk: istentiszteleti alkalmainkon túl a gyermek- és ifjúsági munkánkban, Szeretetotthonunkban, szörványgyülekezeteinkben, iskoláinkban, óvodáinkban, múzeumunkban, levéltárunkban, könyvtárunkban, temetőnkben. Mindezek jó, hasznos és léleképítő működéséhez a mi hozzájárulásunkra is szükség van. Mindent, amit ezért teszünk és adunk, Urunk áldása kísér, és ennek gazdag ajándékát nyújtja felénk. Ahogyan templomunkat építő elődeink megtapasztalhatták, hogy a nagy szükségben Isten nem hagyta őket segítség nélkül, ugyanezt nyújtja felénk is, hogy hittel rátekintve, és úgy adva, megtapasztalhassuk ennek valóságos áldásait.

Múzeumlátogatásra hívom a kedves Olvasót! Van gyűjteményünkben egy gyönyörű, fafaragásokkal díszített perselyláda, melynek kettős fedele van. Ahhoz, hogy a pénzbedobó nyílás szabad legyen, fel kell nyitni az első fedelet. Ekkor az adakozó szemben találja magát egy festménnyel, amely „Jézus és a szegényasszony fillérei”-t ábrázolja. A kép középpontjában Jézus van, amint rámutat a szegény özvegyasszonyra; mögötte állnak a tanítványai. Az Úrral egy vonalban, az asszonytól jobbra mint kiemelt adakozók állnak Eggenberg hercegné és a svéd követ. A másik oldalon Gálffy Ádám királyi kamarás látható piros főúri viseletben. Hátterükben, felismerhetően papi ruhában: Lang Mátyás (a hercegné udvari papja), Sowitsch Kristóf és Barth János Konrád lelkészek feleségükkel. A festmény jelenete (Mk 12,41–44.) azt bizonyítja, hogy a nagylelkű adományok „hitbeliek”. Az üldöztetés idején való összefogás a példabeszéd alázatos megértését és az együttérzést mutatja.

Domonkos Ottó, aki művészettörténeti szempontból vizsgálta ezt a perselyládát, a következőket írja: „A festmény feltevésünk szerint megrendelésre és megadott program szerint készült. A megrendelő akár az egyébként is bőkezű adakozó: Gálffy Ádám is lehetett. A festő feltehetően jól ismerte az ábrázolt személyiségeket, a svéd követtel pedig akár soproni látogatása alkalmával, akár Bécsben is kapcsolatba kerülhetett. Úgy véljük, a perselyláda fedelének festménye 1677-ben készülhetett, már az imaház újjáépítése és felszentelése után. A győzedelmes összefogás, az 1674-77. közötti királyi és katolikus egyházi nyomás ellenére indokolt volt a kiemelkedő személyiségek együttes megjelenítésére, Jézus példabeszédének, a szegényasszony két fillére mottó hitelteli befogadásának és átélésének az utókornak szánt példaként.” Az ábrázolt személyek képei hiteles portrék Gálffy kivételével.

Gálffy Ádám magyar származású bécsi kereskedő gyermekeként született 1621-ben. Az evangélikus család 1629-ben menekülteként költözött Sopronba. Az ifjú Gálffy hosszabb ideig kereskedőként dolgozott, sokat utazott, szépen gyarapodott. Vagyonából Nezsiderben birtokot vett. 1656-ban még Bécsben megnősült. Zrínyi Miklós mellett a török elleni téli hadjáratban szerzett érdemeiért királyi és császári kamarási

címet kapott; nemességét I. Lipót 1668-ban egész Ausztria területére kiterjesztette. Széchenyi György győri püspök áttérítési kísérletének ellenállt. Birtokát eladta és Pozsonyba költözött, ahol háza is volt. 1674-ben a pozsonyi templomok és iskolák elvételét ellenző városi tanács határozatát támogatta; a foglalás biztosainak kizavarásában és megverésében vétkes polgárokat támogatta. Ezért az ottani városvezetőkkel együtt bebörtönözték Nagyszombatban. Kiszabadulását 13 éves kislánya érte el Lipót királynál, személyes fogadás alkalmával. A méltánytalanságokon felháborodva költözött át Sopronba. A továbbiakban itt lett jeles támogatója gyülekezetünknek, amint már erről előbb említés is történt.

Saját sírboltja tervezésekor nemcsak magára gondolt, hanem a közösség számára is használható építményt, valóságos szöszéket képzelt el. Ezt 1686-ban bekövetkezett halálakor a kriptán elhelyezett sírfelirat is bizonyítja: a mindenkori lelkész temetés alkalmával innen prédikálhasson. Neve is ezt mutatja: Prediger-Gruft, Pfarrer-

Gruft. Sírboltját azzal a szándékkal is adományozta a gyülekezetnek, hogy lelkészeiket is ide temethessék. Mikor a régi temető felszámolása történt, a Gálffy-kriptát is áthelyezték mostani temetőnk középpontjában. 14 lelkészünk pihen itt. Nevüket a kripta tartóoszlopainak belső oldalán márványtábla örökíti meg. Gálffy Ádám életének mottója olvasható a kripta fedlapján, melynek magyar fordítása így hangzik: „Tiszteld az Urat vagyonodból és egész jövedelmed legjavából.” (Péld 3,9). Ez ennek a jeles, gyülekezetünket segítő „testvérünknek” ránk hagyott testámentuma. Áldott legyen emléke!

Asbóth Lászlóné

Felhasznált irodalom: Payr S.: A soproni ev. egyházközség története., Domonkos Ottó: A soproni evangélikusok perselyládájának olajfestménye a 17.sz. második feléből, Sikabonyi Gálffy Ernő: A Gálffy család története Bp. 1966. Kézirat (Soproni ev. levéltár), Hanzmann K.: Helyzetrajz és adalékok a soproni ev. egyházközség 1900-1950. történetéhez, Tschürz N.: A soproni temetők története 1998. Sírméleki 2006., A soproni ev. gyülekezet évszázadai. Katalógus 2017.

Október közepén gyülekezetünk ifjúságának és idejének egy csoportja együtt kirándult a soproni hegyekben.

Aufbruch zur Konfirmation

Eine kleine Vorstellung der 19 neuen deutschen Konfirmanden

Manchmal läuft man Gefahr, sich zu wiederholen. Zum Beispiel bei der Verkündigung von Rekorden. 2015 kündigten wir einen „Rekordjahrgang“ seit 1946 an mit – damals unvorstellbaren – neun deutschen Konfirmanden. 2017 folgte die Einstellung des Rekordes mit zwölf Konfirmanden. Und nun dürfen wir sage und schreibe neunzehn Jugendliche in der deutschen Konfirmandengruppe begrüßen. Aber es geht ja nicht um die Zahl. Wichtig ist doch, dass die Gemeinde sie sowohl im Miteinander als auch im Gebet auf dem Weg zur Konfirmation begleitet. Und damit das geht, ist es gut, wenn man sich auch kennt. Die neuen deutschen Konfirmanden schreiben davon, warum sie konfirmiert werden möchten und worauf sie sich freuen.

Die deutsche Konfirmandengruppe

Foto: András Pelikán)

Ich möchte konfirmieren, weil jeder in meiner Familie konfirmiert hat. Ich denke, wie auch die Taufe gehört sie auch zu unserem Leben. Meine Schwester und mein Cousin haben auch auf deutsch konfirmiert, deshalb habe ich das auch gewählt. Ich freue mich auf die Konfirmation, weil das eine schöne Feier ist. Ich werde die ganze Familie einladen.

Botond Ábrahám

Ich habe mich zum deutschen Konfirmandenunterricht angemeldet, weil ich die deutsche Sprache mag. Ich hörte, dass der deutsche Konfirmandenunterricht gut ist – und auch meine Cousine und mein Cousin haben in den letzten Jahren auf deutsch konfirmiert.

Barnabás Sáli

Ich habe mich angemeldet, weil Konfirmieren bei uns eine Familientradition ist. Ich habe schon lange Interesse an der deutschen Sprache – und der deutsche Konfirmandenunterricht ist eine gute Möglichkeit die Sprache zu üben. Ich freue mich auf eine fröhliche Gruppe mit einem guten Zusammenhalt.

Elza Illés

Ich habe mich der deutschen Konfirmandengruppe angeschlossen, weil ich viel Gutes hörte und weil dort weniger Konfirmanden sind und es damit etwas persönlicher gestaltet werden kann.

Richard Tschürtz

Meinen Eltern war es schon von meiner Kindheit an wichtig, dass ich Sprachen erlerne. Deshalb besuche ich auch den Nationalitätenzweig meiner Schule. Zum deutschen Konfirmandenunterricht habe ich mich angemeldet, weil ich neugierig war und diese Möglichkeit ausprobieren wollte. Ob ich konfirmiert werden möchte oder nicht, stand nie in Frage, denn eine Reihe meiner Vorfahren waren Pfarrer. Indes betrachte ich die Konfirmation nicht als Pflicht, sondern eher als Erlebnis und als eine Art Bindung und Bekenntnis zu Gott.

Katinka Ollé

Ich mag die deutsche Sprache. Ich freue mich auf den deutschen Konfirmandenunterricht, weil er abwechslungsreich zu werden verspricht.

Milán Movik

Ich bin im deutschen Konfirmandenunterricht, weil ich Deutsch lerne und ich damit noch mehr Begegnung mit der deutschen Sprache habe. Ich freue mich auf die Gemeinschaft in der Gruppe, der auch viele meiner Klassenkameraden angehören.

Lilla Berényi

Ich habe mich zum deutschen Konfirmandenunterricht angemeldet, weil ich noch besser Deutsch lernen möchte. Ich habe es auch nicht bereut, denn ich spürte gleich, dass wir eine gute und fröhliche Gemeinschaft sind. Ich hatte anfangs die Befürchtung, dass es ein bisschen so werden könnte, wie eine Unterrichtsstunde, aber ich wurde gleich angenehm überrascht. Ich bin sicher, dass uns viele gute gemeinsame Erlebnisse bevorstehen.

Réka Szikszai

Ich freue mich auf den deutschen Konfirmandenunterricht, weil ich viele Menschen kennenlernen kann, und nebenbei auch meine Deutschkenntnisse verbessern kann.

Zétény Homoki

Ich freue mich, der deutschen Konfirmandengruppe anzugehören, weil ich hier viele Freunde treffe und auch neue Jugendliche kennenlernen kann. Durch die Kindergruppe, die Kinderbibelwoche und viele gemeinsame Gottesdienste kenne ich Holger, der sehr nett ist und sich sicherlich viel für uns ausdenkt. Ich habe mich schon lange auf dieses Jahr gefreut

Gabi Varga

Ich habe mich für den deutschen Konfirmandenunterricht entschieden, weil auch meine Klassenkameraden hier sind und ich viel Gutes darüber hörte. Ich mag die deutsche Sprache und freue mich, hier mehr über die Kirche und Gott zu lernen.

Júlia Bencsik

Ich habe mich für den deutschen Konfirmandenunterricht entschieden, weil ich Teil einer guten Gemeinschaft sein möchte und noch besser Deutsch lernen möchte.

Gergő Gana

In der Schule wurden wir gefragt, ob wir konfirmiert werden möchten. Ich mag sowohl den Religionsunterricht als auch die Deutschstunden – und Holger leitet die deutsche Konfirmandengruppe. Ich kenne ihn und war schon bei den Kinderbibelwochen dabei, die mir immer sehr gefallen haben. Damit war klar, dass ich mich in der deutschen Gruppe auf die Konfirmation vorbereite. Ich freue mich schon sehr darauf.

Hanna Józsa

Ich habe mich für den deutschen Konfirmandenunterricht entschieden, weil hier im Allgemeinen weniger Konfirmanden sind und damit die Stunden in familiärer Atmosphäre verlaufen. Ich freue mich schon sehr auf dieses Jahr – und darauf, neue Freunde zu finden. Mir ist wichtig, dass ich mit der Konfirmation ein erwachsenes Mitglied der Gemeinde werde und am Abendmahl teilnehmen darf.

Réka Körmenfy

Meine Klassenkameraden besuchen ebenfalls den deutschen Konfirmandenunterricht – und schon deshalb wollte ich mich in dieser Gruppe anmelden. Ich freue mich, vieles über die Kirche und den Glauben zu erfahren.

Antónia Nadzon-Herczegfalvi

Ich habe mich schon in den Jahren als Mitglied der Kindergruppe darauf gefreut, auch Konfirmand zu sein – und auch so an den Gottesdiensten teilzunehmen und mitzuwirken. Von der diesjährigen Gruppengröße war ich sehr überrascht, ich hatte mich gedanklich auf eine viel kleinere Gruppe eingestellt. Aber das ist natürlich kein Problem. Je mehr, desto besser. Zum Konfirmandenunterricht zu kommen lohnt sich schon wegen der guten Stimmung. Ich möchte Teil dieser großartigen Gemeinschaft sein.

Dávid Koflmann

Ich habe mich in der deutschen Konfirmandengruppe angemeldet, weil ich die deutsche Sprache mag und natürlich auch, weil meine Freunde hier sind. Mein großer Bruder hatte damals in ungarischer Sprache konfirmiert – und ich dachte mir, für mich soll es die deutsche Gruppe sein.

Viktória Holpár

Ich bin bei den Kindergruppen und den Kinderbibelwochen immer dabei und kenne auch das deutsche Gemeindeleben ganz gut. Ich habe mich zum deutschen Konfirmandenunterricht angemeldet, weil ich zu einer guten Ge-

meinschaft gehören möchte. Es ist für den Menschen wichtig, dass er irgendwohin gehört. Und hier bin ich zusammen mit Freunden.

Máté Szabó

Meine Schwester war vor zwei Jahren auch in der deutschen Konfirmandengruppe – und auch ich wollte gerne dieser Gruppe angehören. Und hier sehe ich meine Freundinnen wieder – es ist inzwischen die einzige Gelegenheit, sie zu sehen. Ich mag die deutsche Sprache und habe schon die deutschen Gottesdienste besucht, die mir sehr gefallen haben. Vielleicht werde ich in diesem Jahr auch noch besser Deutsch lernen.

Mira Somlai

Die deutschen Konfirmanden mit einigen Besuchern der Wochenpredigt

Taufe, Bestärkung, Gemeinschaft

Am Beginn eines Wegstücks

Viele deutsche Konfirmierte der letzten Jahre und Mitglieder der Jugendgruppe haben in einer vollen Kirche die neuen deutschen Konfirmanden im Gottesdienst begrüßt, ihnen Briefe mit Segenswünschen für die Konfirmandenzeit und als Tauferinnerung auch Kerzen überreicht, die die Konfirmanden am Taufbecken entzündeten. Taufe, Bestärkung und Gemeinschaft waren die Schlagworte dieses Gottesdienstes und standen über den Worten der neuen Konfirmanden und ihres Pfarrers.

Holger Manke

Liebe Gemeinde – und ganz besonders: Liebe Konfirmandinnen und Konfirmanden!

Es ist für uns alle ein Festtag, dass ihr euch auf

den Weg zur Confirmation macht. Wir begrüßen euch heute als unsere Konfirmanden – und wir wünschen euch, dass es ein segensreicher Weg sein möge. Aber eigentlich beginnt dieser

Die Konfirmanden mit früheren Konfirmierten und Mitgliedern der Jugendgruppe nach dem Konfirmandenvorstellungsgottesdienst, bei dem wir über 160 Gottesdienstbesucher begrüßen konnten. (Foto: Nikoletta Körmندی-Schlögl)

Weg ja nicht erst jetzt, nicht erst heute in diesem Gottesdienst. Denn am Anfang stand eure Taufe. Für viele von euch und für viele Gemeindeglieder war das an diesem Taufstein hier in unserer Kirche. Zur Erinnerung daran, dass wir getauft sind, entzünde ich eine Kerze und stelle sie auf den Taufstein.

Botond Ábrahám

Es begann alles einmal hier, in diesem Gotteshaus, als wir zur Taufe wurden hergebracht. Gott sah auf uns als von ihm geliebte Kinder, und hat das Reich seiner großen Güte uns schon damals zugedacht.

Júlia Bencsik

Gott sagte einst sein Ja zu uns, als uns zu sprechen noch gar nicht möglich war. Noch ehe wir von Gott auch nur ahnten, da stand sein Ja zu uns ganz fest und klar.

Lilla Berényi

Mit uns waren Eltern, Paten zum Taufbecken gekommen. Sie standen für uns zum Ja mit Gott bereit. Gott hat uns lieb, weist uns auf rechtem Weg. Das spürten wir in der Kindheit Jahren allezeit.

Gergő Gana

Wir sind getauft, Gottes Kinder für immer. Gott bleibt bei uns und verlässt uns nicht. Was auch geschieht in den nächsten Jahrzehnten, Christus bleibt unseres Lebens Licht.

Viktória Holpár

An jedem Tag ist Gott uns nahe, auch wenn er nicht vor aller Not uns schont. Doch helfe er uns an jedem Tag zu sehen, dass sich das Leben mit ihm erst wirklich lohnt

Zétény Homoki

Wir wissen: Wir sind getauft – Sie und wir! So nehmen wir diesen Tag als Anlass dafür, uns heute einfach damit selbst zu beschenken, dass wir an unser Getauftsein heut' denken

Elza Illés

Auch Jesus, unser Herr und Bruder, hat sich zur Taufe im Jordan einst eingefunden. Mit ihm sind wir nun allezeit mit Gott, unserem Vater im Himmel verbunden.

Holger Manke

Die meisten von euch und von uns wurden als ganz kleine Kinder getauft. Das heißt: Die Taufe ist für uns wichtig – obwohl wir uns gar nicht an sie erinnern können, obwohl wir gar nicht selbst darum baten. Bei mir war es auch so, ich war kaum zwei Monate alt, als ich getauft wurde.

Warum machen wir das eigentlich so, dass schon kleine Kinder getauft werden? Ganz einfach: Damit wird gezeigt, dass Gott von allem Anfang an sein Ja zu uns sagt. Wir müssen nicht erst etwas leisten, um Gottes Gefallen zu erwerben. Wir müssen es uns nicht erst verdienen. Sondern Gott sagt von allem Anfang an ja

zu uns. Und wenn wir zurückdenken, war es immer schon so, dass Gott uns mit seiner Liebe umfassen hat. Das ist so ähnlich wie mit unseren Eltern. Soweit wir auch zurückdenken können: Sie waren immer schon da, wollten immer schon, dass es uns gut geht, haben uns immer schon geliebt. Und so ist es bei unserem himmlischen Vater auch.

Dennoch: Auf unserem Weg durchs Leben brauchen wir immer wieder eine Bestärkung im Glauben. Und eine dieser Bestärkungen begehen wir besonders festlich: Dieses eine Ja zu Gott, das einst eure Paten und Eltern für euch gesagt haben, das sagt ihr bald selbst – aus eurer eigenen Entscheidung, aus eurem eigenen und freien Willen. Und das ist das nächste große Ziel auf eurem Weg im Glauben: eure Konfirmation.

Hanna Józsa

Nun ist die Zeit gekommen, da wir uns auf einen neuen Weg des Glaubens wagen.

So geschehe es bei unsrer Konfirmation, dass wir selbst Ja zum Glauben sagen.

Dávid Kohlmann

Unser Ja zur Gemeinde, zur Kirche, zu Gott – Dahin führt uns der Konfirmandenunterricht. Wir wollen diesen Weg gemeinsam gehen mit der Gemeinde, ja, mit Ihnen! Denn ohne Sie geht es nicht.

Réka Körmendy

Unsere Urgroßeltern, Großeltern, Eltern haben den Glauben an Gott immer weitergetragen.

Unsere Kinder und Kindeskindern wollen auch wir unseren Glauben weiterleben, weitersagen.

Milán Movik

Wir freuen uns auf das Miteinander, wir sind zum gemeinsamen Weg bereit. Wir bitten Sie, nehmen Sie uns auf in Ihre Mitte, begleiten Sie unsere Konfirmandenzeit.

Antónia Nadzon-Herczegfalvi

Wie lang ist das her, dass Sie wie wir heute Konfirmanden gewesen sind? Vielleicht denken Sie manchmal zurück an die Zeiten in dieser Kirche, an die Zeiten als Kind?

Katinka Ollé

Konfirmation – das heißt Bestärkung: Unser Glaube soll bekräftigt sein.

Lassen Sie sich auch von Gott bestärken, gemeinsam mit uns! Wir laden Sie ein!

Holger Manke

Wenn so junge Menschen sich auf den Weg zu ihrer Konfirmation machen, dann denken wir Älteren sicher zurück an unsere eigene Konfirmation. Und mehr noch: Wir können uns – gemeinsam mit euch – bestärken lassen von Gott. Und wenn ich sage „gemeinsam“, dann ist mir dieses Wort sehr wichtig.

Die Taufe und die Konfirmation sind ja Stationen, die uns ganz persönlich und unsere Verbindung mit Gott betreffen. Aber zum Christsein gehört über unsere eigene, ganz persönliche Verbindung mit Gott hinaus auch die Gemeinschaft – also: die Gemeinde.

Gott schenkt uns ja nicht nur den Glauben und viele Bestärkungen im Leben, sondern er schenkt uns auch eine Gemeinde, damit wir in ihr unseren Glauben leben, damit wir uns auch gegenseitig helfen, tragen, trösten, Hoffnung schenken – und so vieles mehr.

Diese Gemeinschaft spüren wir besonders im Abendmahl, an dem Ihr bei der Konfirmation erstmals teilnehmt, aber er schenkt es uns auch im Miteinander im Gottesdienst, in Gruppen und Kreisen – und überhaupt in jedem Miteinander, in dem wir im Mitmenschen unseren Bruder oder unsere Schwester im Herrn erkennen.

Barnabás Sáli

Die Gemeinde lebt – sogar in zwei Sprachen. Sie bietet so vieles für jedermann.

Hier wächst Gemeinschaft zwischen den Menschen, so wie es nur Gott uns schenken kann.

Mira Somlai

Auch Gott selbst will Gemeinschaft mit uns haben.

Davon zeugt das Mahl am Tisch des Herrn. Zu Pfingsten sind wir erstmals auch geladen. Das Abendmahl macht uns zu Geschwistern in Nahe und Fern.

Máté Szabó

In Christus überwinden wir Mauern, und Grenzen, die brechen entzwei.

In Christus entdecken wir Menschen uns auch selber ganz neu.

In Christus ist der Schatz der Gemeinde uns anvertraut,

so wollen wir ihn gemeinsam behüten. All unser Tun sei auf Gott gebaut.

Réka Szikszai

Sie, die sie schon länger den Weg mit Gott gehen, haben einen Glauben, der sich hat oftmals bewährt.

So wollen wir bitten, begleiten Sie uns doch alle mit ihrem Gebet, auf dass Gott es erhört.

Richárd Tschürtz

Auch wir wollen für die Gemeinde beten, für alle, die hier leben mit Freude und Leid.

Um seinen Segen wollen wir bitten, wie an allen Tagen, so auch heut'.

Gabi Varga

Im Segen Gottes kann Leben gelingen, und jeder möge tun, was er kann.

Die Schätze der Talente zusammen tragen, und staunen, was Gott auch heute bewirken kann.

Holger Manke

Ein jeder bringe sich ein mit seinen Talenten. Liebe Konfirmanden, ihr seid in einer Gemeinde, in der das ganz viele Menschen leben. Und ihr seid in einer Gemeinde, die eure Gemeinde ist. Welches Gesicht diese Gemeinde in einigen Jahren oder Jahrzehnten haben wird, das liegt auch an euch.

Ich lade euch jetzt schon ganz herzlich ein: Bringt euch ein! Fühlt Euch hier wohl und ganz zu Hause – und wisst: Ihr habt diesen wunderbaren Ort. Und es gibt so viele Möglichkeiten.

Nicht jeder muss sich unbedingt in den Kirchenvorstand wählen lassen, doch der eine oder andere vielleicht schon. Aber ich finde es immer schön, wenn Gemeindeglieder überlegen: „Welche Talente, welche Gaben, welche Möglichkeiten habe ich? Und was davon hat seinen guten Ort in der Gemeinde?“ Den Menschen zur Freude und Gott zur Ehre.

Als wir mit einer Jugendgruppe vor einiger Zeit in Bad Wimpfen waren, zählten Barnabás Kohlmann und Gellért Gárdai der Bad Wimpfener Pfarrerin begeistert auf, was sie alles in der Gemeinde machen – und berichteten auch von unserem Schauspiel „Luthers Leben“, das sie als Konfirmanden eingeübt hatten. Da fragte die Bad Wimpfener Pfarrerin: „Wie? Ihr müsst immer solche Schauspiele machen?“ Worauf Gellért antwortete: „Wir müssen nicht! Wir möchten!“

So wünsche ich Euch und uns, dass Ihr Gemeindeglieder seid und bleibt und werdet, die „möchten“.

Ein letztes: Wir – und da darf ich wirklich für uns alle sprechen – freuen uns wirklich, dass Ihr da seid.

Gott segne, behüte und beschütze Euch! Heute, auf dem Weg zur Konfirmation und an allen Tagen! Amen.

*Musikalischer
Advent*
*ein adventlicher Abend
in deutscher Sprache*

Es wirken u.a. mit: Oskar Aizenpreis • Fáti Nagy •
die Jugendgruppe und die Kindergruppe unserer Gemeinde •
András Winkler • unser Gemeindechor • Richard von Fuchs •
Gabi Varga • die 19 deutschen Konfirmanden • Márta Farsang •
Anna Soós • Robert Wild • Ágoston Frank • Boróka Varga •
Réka Gyenge • Zsombor Körmendy & Botond Hegedüs •
Erzsébet Ghiczy & Andrea Kincsó Baptsán • Gyöngyi Mátyás •
András Krisch • Luca Horváth • Olivér Orbán • András Pélikán

Durchs Programm führen Elmira Bali und Holger Manke.

Freitag, 6. Dezember 2019
um 17 Uhr im evang. Gemeindehaus
– Színház u. 27., Sopron/Ödenburg – Eintritt frei –

Träume von der Gemeinde der Zukunft

Eine traumhafte Gedankenreise von Jugendlichen aus der Gemeinde

Die Großelterngeneration der heutigen Jugendlichen erlebten die große Zeit des „Jünglingsvereins“, die Elterngeneration die Dekanatsjugendbewegung „Mustármag“. Das segensreiches Wirken beider Jugendgruppen strahlen bis heute in unser Gemeindeleben aus. Auch heute freuen wir uns über eine überaus rege und aktive Jugendarbeit. Da steht die Frage im Raum, was sich Jugendliche von heute für die Zukunft wünschen? Was sollen einst ihre Kinder in dieser Gemeinde vorfinden, was für einer Gemeinschaft sollen sie angehören? Einfach träumen – von der Gemeinde der Zukunft ... nein. Von „unserer“ Gemeinde der Zukunft.

Ich stelle es mir so vor, dass es in 20 oder 30 Jahren noch immer eine Jugendgruppe gibt, die ein gutes Miteinander pflegt, so dass sich jeder schon Tage zuvor auf das nächste Treffen freut. Die Leiter der Jugendgruppe werden auch dann so fröhlich und nett sein. Natürlich wird auch in der Jugendgruppe noch gespielt – vielleicht auch das eine oder andere Spiel, das uns heute Freude gibt. Der Jugendraum soll noch derselbe sein und genauso aussehen wie jetzt. Denn wenn ich entscheiden sollte, wie ein Jugendraum am besten aussehen sollte, dann wäre er ganz genau so wie unserer. Alle, die zur Jugendgruppe kommen, werden viele gute Gemeinschaftserlebnisse haben und viel Liebe bekommen.

Elmira Bali

Für die Gemeinde der Zukunft wünsche ich mir, dass es auch dann noch viele gemeinsame Aktivitäten gibt, viele gute Andachten. Den „Musikalischen Advent“ soll es auch in vielen Jahren noch geben. Das, was unsere Jugendgruppe ausmacht, soll auch die Jugendgruppe der Zukunft kennzeichnen: Eine fröhliches Miteinander mit gemeinsamen Singen und dem Feiern der aktuellen Geburtstagskinder – und ebenso auch tiefe Gespräche über wichtige Themen. Jede Altersgruppe soll einen eigenen Kreis haben, der unserer Jugendgruppe ähnelt.

Samu Körmenfy

Die Jugendgruppe der Zukunft ist weiterhin davon gekennzeichnet, dass die Jugendlichen gerne kommen. Es wird auch in Zukunft viel

gesungen, und es gibt gute Gespräche. Das „Hoch soll er/sie leben“ bei Geburtstagen ist unverzichtbar – ebenso wie die Mehlspeisen. Es wird auch in Zukunft Jugendwochenenden geben, bei denen sich alle wohlfühlen. Der Humor bleibe erhalten im Leben. Ich denke, dass die Gemeinschaft gut ist, ist etwas ganz Wesentliches. Und sie mögen auch so nette und witzige Jugendgruppenleiter haben wie wir.

Boróka Varga

Auch in Zukunft soll das gute Miteinander die Gemeinde prägen – und es soll auch dann nette Pfarrer geben. Die Jugendgruppe wird sich verändern: Sie wird nicht mehr nur zwei, sondern immer vier Stunden dauern – und es gibt sie nicht mehr nur während der Schulzeit, sondern auch den ganzen Sommer hindurch. Es soll nicht mehr nur ein Jugendwochenende pro Jahr geben, sondern mindestens drei. Außerdem gibt es jeden Sommer eine Reise nach Finnland.

Anna Németh

Ich denke, die Gottesdienste werden sich in den nächsten 25 Jahren nicht wesentlich verändern und auch die Jugendgruppe wird ihre Bedeutung behalten. Die Freundschaft unter uns jetzigen Mitgliedern der Jugendgruppe – sollten wir uns ja aus den Augen verlieren – wird spätestens dann wiederbelebt, wenn wir einst unsere Kinder zur Jugendgruppe bringen und uns dann wiedersehen.

Zalán Németh

Wenn es auch für die nachfolgenden Generationen eine Jugendgruppe gibt, dann soll sie die Gemeinschaft genauso herzlich und integrativ sein wie jetzt. Ich wünsche mir, dass, wenn ich einst selbst ein Kind habe, es zur Jugendgruppe kommen kann und sich dort genau so wohl fühlt, wie ich mich jetzt.

Nikollett Csóka

Wenn ich einst selbst Mutter bin, dann soll mein Kind auch in die Gemeinde kommen und so ein Miteinander vorfinden, wie ich es selbst erlebe. Ich hoffe, die Jugendgruppe und der Konfirmandenunterricht bleiben so, wie sie jetzt sind – und auch die Pfarrer mögen so bleiben wie jetzt.

Virág Cser

Wenn wir einst selbst Kinder haben, die so alt sind wie wir jetzt, dann mögen sie immer

gesegnet sein. Sie sollen lernen, was Leben heißt. Sie mögen den Weg Gottes kennenlernen, damit sie auf ihm gehen können.

Luca Horváth

Ich wünsche mir, dass auch in ein paar Jahrzehnten die Jugendgruppe von so netten Pfarrern geleitet wird wie jetzt. Ich hoffe, dass auch in der Jugendgruppe der Zukunft nette Jugendliche zusammenkommen mögen, denn ich denke, das, was wir jetzt erleben, ist eine ideale Situation und eine ideale Gemeinschaft. Ich wünsche mir, dass die Jugendlichen der Zukunft viele schöne, wunderbare Erlebnisse in der Gemeinde sammeln, damit sie diese dann auf ihrem Lebensweg als Schatz mit sich nehmen können – so etwa das gemeinsame Singen, die gemeinsamen Lieder und Gespräche, aber auch die Ausflüge.

Krisztina Kreis

Wenn ich selbst Kinder habe, dann wünsche ich mir, dass sie zur Jugendgruppe gehen – in eine Gemeinschaft, die ihnen gut tut und die von genauso guten Leitern gestaltet wird wie heute. Auch sie sollen Aufgaben in der Gemeinde bekommen, denen sie gerne nachkommen – aber auch solche, die ihnen zunächst vielleicht nicht so zusagen oder ihnen nicht so gefallen, von denen sie später aber merken werden, wie viel Freude und Erfahrungen ihnen das gibt. Es soll auch in Zukunft nette Pfarrer geben, die die Jugendlichen häufig in die Gottesdienstgestaltung einbeziehen.

Lili Varga

Die Jugendlichen von Morgen sollen viel musizieren, viel singen. Sie mögen Träume haben – und sie sollen ihre Träume mit anderen teilen können und manchmal sogar aus den Träumen der einzelnen einen gemeinsamen Traum entstehen lassen. Jeder möge eine Gruppe in der Gemeinde antreffen, bei der er das Gefühl hat, wirklich dazuzugehören. Sie mögen einen starken und unerschütterlichen Glauben haben und sie in ihm gegenseitig stärken. Und während einst unsere Kinder zur Jugendgruppe gehen werden, dann können auch wir – die Eltern – uns treffen und sie auch damit anspornen, wie gut es ist, eine Gemeinschaft zu haben.

Márta Gabnai

Vom Dienen

Wie ist das eigentlich mit dem Dienen?
 Wo sind die Möglichkeiten, aber auch die Grenzen?
 Wollen wir selbst zwar helfen, aber Hilfe keinesfalls annehmen?
 Was opfern wir, wenn wir anderen dienen?
 Ábel Czigány, Botond Hegedüs, Mark Kónya, Fabian Kruse,
 Adam Krutzler, Henrik Theurer und Philipp Tobler – die
 evangelischen Schüler der 10c des Lyzeums – begeben sich auf
 Spurensuche und würden Sie gerne mitnehmen!
 Herzliche Einladung zum deutschen Gottesdienst am Sonntag,
 3. November 2019 um 9 Uhr in unserer Kirche.

Das Miteinander macht den Reiz aus

Im Gespräch mit Jana Schultz

Für ein Jahr Ungarn hat sie sich entschieden. So kam Jana Schultz im Januar 2017 als Gaststudentin in unserer Stadt. Damals studierte sie „Umwelt- und Nachhaltigkeitswissenschaften“ mit Heimatuniversität Lüneburg, seit kurzem befasst sie sich mit Umweltchemie in Bayreuth. Ändern sich auch die Studienorte der Hamburgerin, so tat dies der Verbundenheit mit unserer Stadt und unserer Gemeinde keinen Abbruch. Immer wieder kommt sie gerne zurück.

Als sich in deinem Studium die Möglichkeit ergab, ins Ausland zu gehen, wie kamst du auf Sopron?

Ich hatte damals mit dem Studiengang Umweltwissenschaften angefangen und wusste, es gibt die Möglichkeit, in einen Studiengang zu wechseln, in dem man über das „normale Programm“ hinaus zusätzlich zwei Semester im Ausland absolviert. Das nannte sich dann „Umwelt- und Nachhaltigkeitswissenschaften“. Die Universität Lüneburg hat feste Partneruniversitäten in Schweden, Spanien, Peru und Ungarn. Ich wusste von Anfang an, dass ich mich bewerben würde – und sollte dann angeben, in welches Land ich am liebsten gehen würde. Schweden kam auch in Frage, da ich häufiger in Dänemark war und auch gerne im Norden bin. Aber letztlich fiel die Wahl auf Ungarn, weil mich fachlich am meisten angesprochen hatte, was die Soproner Universität anbot. Ich hatte zuvor keine Kontakte nach Ungarn – es war einfach eine fachliche Entscheidung.

Aber was natürlich noch für Sopron sprach, war die Tatsache, dass diejenigen Studierenden, die vor uns schon Auslandssemester in Sopron absolviert hatten, immer ganz besonders positiv berichtet hatten. Diejenigen, die in

den anderen Ländern waren, hatten auch eine schöne Zeit. Aber das „Plus“, das Sopron hatte, war, dass irgendwie eine gewisse Verbindung entstanden ist. Und das habe ich dann auch selbst kennengelernt. Das ist auch der Grund, warum ich immer wieder zurückkomme.

Was macht dieses Besondere aus?

Ich war natürlich hier, um zu studieren, und ich habe auch viel gelernt. Doch ich hatte auch Zeit für mich, also qualitativ gute Zeit: Ich konnte viel mit Freunden ausgehen, ich konnte viel im Wald sein, ich konnte viel in der Gemeinde sein. Es gibt hier viel zu entdecken.

Recht kurz, nachdem du damals nach Sopron kamst, bist du in den Gottesdienst gekommen. Wie kam das? Hattest du dich erkundigt oder bist du „mitgenommen worden“?

Ich bin damals eigentlich mitgenommen worden – und zwar von Erzsébet Ghiczzy. Ich komme nicht unbedingt aus einer Familie, die ihren Glauben sehr lebt. Es ist eher so: Wenn ich in den Gottesdienst gehe, begleitet mich meine Familie manchmal. Ich selber war schon in den Jugendzeit in der Kirche aktiv und war

der ich mich bisher zugehörig fühlte, ist irgendwie anders gewesen – freilich immer wieder auch mit Ähnlichkeiten.

Du warst in deinem Soproner Jahr auch Mitglied unseres Glaubensgesprächskreises ...

Das war deshalb immer besonders spannend, weil wir eingeladen waren, uns wirklich

auch im Studium in Lüneburg bei den Hochschulangeboten der evangelischen und der katholischen Kirche. Da war ich jede Woche – manchmal mehrmals pro Woche – anzutreffen. Für mich gehörte das dann auch hier zum Leben dazu. Einfach, weil es wirklich gut tut, in Kontakt mit den Menschen und mit Gott zu treten, dem auch Zeit und Raum zu geben – und alles andere außen vor zu lassen.

Was war – im Vergleich zu dem, was du schon früher kennengelernt hattest – für dich überraschend und neu, als du unser Gemeindeleben kennenlernstest?

Mich hat die Zweisprachigkeit der Gemeinde beeindruckt – und dass es so ein aktives deutsches Gemeindeleben gibt. Also, ein „deutschsprachiges Gemeindeleben“ kenne ich natürlich schon aus Deutschland, weil wir da deutsch sprechen. Aber ich hatte nicht damit gerechnet, auch hier ein Gemeindeleben in deutscher Sprache anzutreffen. So war alleine schon das etwas Besonderes.

Eine Gemeindezeitung im Stile des „Christophoros“ war mir auch neu. Und ich habe auch die Gottesdienste neu für mich entdeckt, denn in Lüneburg gab es ja in der Hochschulgemeinde keine klassischen Gottesdienste, sondern eher Andachten und andere kirchliche Angebote. Ich glaube, jede Kirchengemeinde,

ausführlich mit einem Thema zu beschäftigen. Es kommt ja im Alltag kaum vor, dass man sich alleine hinsetzt und sich sagt: „Ich mache mir jetzt mal Gedanken zu einem bestimmten biblischen oder gesellschaftlichen Thema und setze mich damit ganz gezielt auseinander.“ Für mich war der Glaubensgesprächskreis besonders wertvoll, weil man sich Gedanken über Themen machen konnte, über die man aus sich heraus nicht nachgedacht hätte.

Jetzt warst du einige Zeit nicht hier. Was ist das für dich für ein Gefühl, wieder in Sopron zu sein?

Das ist wirklich immer besonders schön. Und deshalb komme ich immer wieder. Ich war kürzlich in meinem alten Wohnheim in Sopron und traf einen, der schon 2017 hier war. Der sah mich und sagte: „Du kommst auch immer wieder hierher!“ Ich fühle mich hier einfach sehr wohl. Sopron ist einfach sehr schön. Das genieße ich, wenn ich am Abend auf der Panoramastraße entlang gehe und auf Sopron schaue. Aber das ist noch nicht das Wesentliche. Ich hatte hier eine wunderschöne Zeit, und ich habe mich mit den Menschen hier sehr wohlgefühlt. Sie haben mir eine schöne Zeit geschenkt – und das bleibt. Ich denke, das macht auch den Reiz der Stadt und des Miteinanders hier aus.

Holger Manke

Mein Bibelwort

Teil 23

**Denn du bist mein Helfer, und unter dem Schatten deiner Flügel frohlocke ich.
Meine Seele hängt an dir; deine rechte Hand hält mich.**

Psalm 63, 8-9

Es ist Tag 627, als ich mich hinsetze und mit dem Versuch beginne, zu formulieren, welches und warum gerade das „mein Bibelwort“ sei. Tag 627 seitdem meine Marica aus dem Leben ins Land der Lebenden hinübergetreten ist. In Gottes Schule war das wohl meine (unangekündigte) Maturaprüfung. Seither ..., seither ..., ja seither bereite ich mich auf die Aufnahmeprüfung vor.

Nun aber zurück zu „meinem Bibelwort“. Die Anfrage – und meine Zusage – ist schon einige Wochen alt, seither trage ich diese „Aufgabe“ in mir herum, und mir wird immer klarer, dass ich viel mehr als nur eines „mein Bibelwort“ nennen könnte. Sie ließen sich gut nach Lebenssituation oder Seelenzustand gruppieren: von Sorge, Angst und Verzweiflung an, bis hin zu Glück, Dank und Jubel. Was ist aber der Grundtenor dieser meiner Bibelworte? Gibt es denn so einen überhaupt? Und die Antwort heißt: Ja.

Man könnte es am besten mit dem Gefühl des Kleinkindes zu seiner Mutter vergleichen: Geborgenheit und bedingungslose Liebe. Das auch dann da war, wenn man Verbotenes oder Unrecht tat, etwas kaputt machte, wenn man das Versprochene nicht einhielt oder ein krummes Ding anstellte. Nichts von diesem wurde bei uns je gutgeheißen, doch wurde einem – nach einer gewissen Zeit der Funkstille oder des Schmorenlassens – immer aufs Neue verziehen, und erneut vertraut. Das Gefühl dieser sicheren Geborgenheit, dieser bedingungslosen Liebe, konnte ich immer, auch während der Funkstille spüren und da, in den schlechten Zeiten, war es vielleicht noch viel wichtiger als in den guten. Als Kind bewundert man auch die Größe, ja die „Allmacht“ der Eltern, die für alles sorgen und man ist – auch wenn das nicht in Worte gefasst wird – auch dankbar dafür.

So zieht sich auch durch alle „meine Bibelworte“ in den verschiedenen Lebenssituationen und Gefühlslagen als roter Faden ein sicheres und dankbares Gottvertrauen hindurch,

dessen Bildmotiv die tragende und bergende Hand und die ihre Küken schützenden Flügel der Vögel sind – worauf auch das Motiv der „Schutzmantelmadonna“ in der bildenden Kunst zurückgeht: „Denn du bist mein Helfer, und unter dem Schatten deiner Flügel frohlocke ich. Meine Seele hängt an dir; deine rechte Hand hält mich.“

Kann man aber diese Verse tatsächlich und ehrlich aussprechen, wenn einem – wie ich das empfand – die bessere Hälfte „genommen wird“? Tut sowas „mein Helfer“ mir und auch meiner Marica an? Hält seine rechte Hand mich und sie so? Kann ich denn Gott so danken und frohlocken? Am Tag 1 geht das sicherlich nicht, zumindest konnte ich das nicht tun. Ich fiel aus allen Himmeln, denn von Sterben war nie die Rede. Oder habe ich nur nicht richtig zugehört oder zuhören wollen? Warum sagte niemand was? Niemand. Nicht die Ärzte, nicht diejenigen, die es (im Nachhinein) schon gesehen haben wollen – und auch nicht meine Marica. Es blieben ein Meer von quälenden Warum-Fragen, die Gewissensbisse wegen Vertanem, und der Schmerz. Mein Gottvertrauen, mein Bibelwort und somit ich wurden auf die Probe gestellt: Hiob ließ grüßen.

„Hic Rhodus, hic salta“ („Hier ist Rhodos, hier springe“), sagte ich zu mir, tu und handle jetzt selber, wozu du anderen geraten hast! „Medice, cura te ipsum“ („Arzt, heile dich

selbst“), hörte ich mich auch sagen, mir fielen aber keine heilenden Gedanken ein. Und dann wurde es auf einmal still und ruhig. „Der Friede Gottes, der alles Verstehen übersteigt“ kehrte ein. Ich hatte keinen Einfluss darauf – allmählich oder mit einem Mal, das weiß ich heute nicht mehr, wusste ich ganz fest und sicher, dass Gott mich liebt, mir beisteht und er dasselbe auch mit meiner Marica tat. Ich fühlte seine mich haltende, tragende und bergende Rechte. Vieles sah und hörte ich plötzlich, vieles verstand ich, was ich früher nicht vermochte, wozu mein Herz zu hart, zu verstockt war. Ich sah sie stumm leiden – auch meinetwegen –, wachliegen und beten. Ich hörte wie sie im Sommer zu Freunden sagte, sie könne nunmehr aufrichtig sagen: „Dein Wille geschehe“. Ich begriff

nach und nach, was es heißt: „Meine Gedanken sind nicht eure Gedanken, und eure Wege sind nicht meine Wege“.

Der Schmerz ist auch am Tag 627 noch da. Es ist aber auch Gottes rechte Hand da. Vieles tut noch weh, vor allem das nie Wiedergutmachende – und davon gibt es einiges, leider –, aber das Tor zum Land der Lebenden steht auch für mich offen. Ich hoffe, dass mein Helfer mich bis dahin unter dem Schatten seiner Flügel bergen und dass meine Seele immer an ihm hängen wird, so dass ich dereinst frohlocken kann, wenn ich aus Gottes Hand in Gottes Hand komme, und bei der letzten „communio“ mit Ihm und den meinigen tatsächlich eins werden kann! Amen.

Robert Wild

Denn er hat seinen Engeln befohlen, dass sie dich behüten auf allen deinen Wegen, dass sie dich auf den Händen tragen und du deinen Fuß nicht an einen Stein stoßest.

Psalm 91, 11-12

Dieses Bibelwort habe ich vor zwei Jahren als meinen Konfirmationsspruch gewählt. Holger hat uns damals Blätter gegeben, die voll mit Bibelsprüchen waren. Wir sollten uns einen aussuchen – eine aufregende Aufgabe. Ich habe mir die Blätter mehrmals durchgelesen und die Bibelworte markiert, die mir am besten gefielen. Mir war es wichtig, ein Bibelwort zu wählen, das den persönlichen Kontakt zwischen mir und Gott zeigt. Mir gefiel dieser Spruch sehr, deshalb habe ich mich für ihn entschieden. Er zeigt, dass Gott jeden Menschen persönlich beschützt. Als ich ihn gelesen hatte, schärfte sich das Bewusstsein dafür, dass Gott ja wirklich immer für mich da ist und mich auf allen Wegen begleitet. Jeder kann sich von Gott getragen wissen. Er schickt seine Engel zu jedem einzelnen von uns, damit sie uns behüten.

Er hilft uns, egal wie groß oder klein die Probleme sind, auch im alltäglichen Leben, in der Schule, bei den Hausaufgaben.

Ein besonderer Moment, in dem ich Gottes helfende Hand spürte, war, als ich im Sommer mit einer kleinen Gemeindegruppe in Finnland war. Ich hatte schon ein bisschen Angst vor der Reise. Schließlich war es das erste Mal, dass ich mit einem Flugzeug geflogen bin und dass ich im Wald gezeltet habe. Ich war natürlich auch nervös, so weit weg von Zuhause zu sein. Dazu kam, dass ich in einem Land war, in dem ich die Sprache nicht spreche. Es gingen mir unzählige Fragen durch den Kopf: Wie wird das Zelten sein? Wie kalt wird es sein? Was für Leute werden dort sein? Wie wird das Essen sein? Und noch sehr viel mehr ...

Inmitten all dessen habe ich gespürt, dass ich doch Kraft bekomme. Ich habe Zuspruch bekommen, dass ich nicht so nervös sein soll und alles ein bisschen gelassener nehmen soll. Ich sollte positiv nach vorne schauen und mich auf die Reise freuen. Dieses Gefühl war eine große Hilfe für mich zu diesem Zeitpunkt, und auf der Reise verlief alles gut, und ich habe viele schöne Erinnerungen mit nach Hause genommen.

Adam Krutzler

Lebendig und kräftig und schärfer

Hebräer 4, 12

„Lebendig und kräftig und schärfer“ – das war das Motto des Deutschen Evangelischen Kirchentages im Köln. Des ersten, an dem ich teilgenommen habe.

Diese Worte beziehen sich im biblischen Kontext auf das Wort Gottes. Mein großes Erlebnis war in Köln: ja, das Wort ist tatsächlich lebendig, kräftig und schärfer.

Ja, der damalige Kirchentag war – wie auch die folgenden – ein Wunder. Für fünf Tage bekamen wir ein dickes Programmheft – damals gab es noch keine Handyapp dazu –, darin war alles aufgeführt, was uns beim Kirchentag erwartete: Bibelarbeiten unter anderem mit Lothar de Mazière, dem ersten und letzten freigewählten Ministerpräsidenten der ehemaligen DDR, die Eröffnungs- und Abschlussgottesdienste mit je etwa 150.000 Teilnehmern am Rheinufer. Auf dem Kirchentag habe ich Margot Käßmann, deren Predigten mir immer gefielen, kennengelernt – in einem Sambagottesdienst (!). Und da gab es den Markt der Möglichkeiten, wo es viele Ideen, Bücher und Impulse für den Glauben und den Unterricht zu entdecken gab. Das alles zeigte: Das Wort des Gottes ist immer lebendig!

Der Abschlussgottesdienst war besonders beeindruckend: Eine gemeinsame Feier mit so vielen Menschen aus Deutschland und vielen anderen Ländern, aus allen Kontinenten. Eine Zahl: im Blasorchester haben fünftausend Musiker gemeinsam gespielt. Ja und damals habe ich die sensationelle Kölner Acapella-Gruppe „Wise Guys“ („Kluge Jungen“) kennengelernt, sie haben das Hauptlied des Kirchentags gesungen. Ich habe gesehen, all diese Erlebnisse geben den Menschen und auch mir so viel Kraft.

Unsere Gruppe führte der damalige deutsche Pfarrer der Gemeinde, Volker Menke, ihm können wir vieles verdanken. Jetzt aber kommt das entscheidendste Erlebnis unserer Gruppe:

Wir übernachteten in einer Schule – wie beim Kirchentag üblich, denn so können viele

Kirchentagsbesucher beherbergt werden. Am Morgen nach der ersten Nacht sind wir davon wach geworden, dass jemand von uns weinte. Ein Mann hatte große Schmerzen. Volker hat ihn schnell ins Krankenhaus mitgenommen, aber bevor beide aufbrachen, hatte er mich gebeten, mit unserer Gruppe zu beten. Wir hatten Angst um unseren Mitreisenden. Doch noch am selben Abend war er wieder in unserer Mitte. Auch das war eine unmittelbare Erfahrung, dass das Wort Gottes wirklich lebendig und kräftig und schärfer ist.

Es sollte noch etliche weitere Gebetskreise geben, auch zum 450-jährigen Bestehen des Lyzeums. Neben den einzelnen Programmen gab es auch ein Gebet über 450 Minuten hinweg – unter der Mitwirkung vieler Pfarrer, auch der katholischen, reformierten und der Baptisten – mit vielen Liedern und Taizé-Meditation.

Ich denke, solche Erlebnisse geben uns Kraft und helfen uns, Gott näher zu kommen, denn all dies geschieht durch das Wort Gottes, denn es ist „lebendig und kräftig und schärfer“.

Csaba Babics

Wenn Jesus scheinbar leichte Fragen stellt ...

Was soll er für uns tun? Und wer ist er eigentlich?

Jesus heilt, predigt, vollbringt Wunder. Er leidet, stirbt, steht auf von den Toten, fährt in den Himmel. All das würde uns sicher zügig einfallen, wenn wir aufzählen sollten, was Jesus so alles getan hat. Aber kennen Sie eigentlich den „fragenden Jesus“? Zwei Beispiele für Fragen, die Jesus stellt, seien herausgehoben und bedacht.

Was willst du, dass ich für dich tun soll?

(Lukas 18, 41)

Da gibt es die Heilung des Blinden von Jericho. Jesus fragt den Blinden, nachdem dieser zu Jesus geführt wurde: „Was willst du, dass ich für dich tun soll?“

Jetzt fragen wir uns vielleicht, warum er so eine Frage überhaupt stellt. Es scheint doch ganz klar, was so ein Blinder will. Was wird er wohl wollen? Natürlich, dass er sehen kann. Was für eine überflüssige Frage – könnten wir denken.

Doch wenn wir weiterdenken, kommen wir uns vielleicht selbst auf die Schliche; Wir sind der Blinde, denn wir sind ja auch auf manchem Auge blind. Blind für die Wahrheit, die uns nicht in den Kram passt. Blind für die Not und die Tränen anderer. Blind dafür, dass uns ausgerechnet dann jemand braucht, wenn wir etwas Besseres vorhaben. Blind für die Sicht- und Denkweisen des anderen. Wenn wir unter dem Blindsein in dieser biblischen Geschichte auch unser Blindsein für gewisse Dinge, Umstände,

Nöte, andere Menschen verstehen, dann entdecken wir die Frage Jesu auch als Frage, die an uns gerichtet ist: „Was willst du, dass ich für dich tun soll?“

Ist unsere Antwort auch: „Herr, dass ich sehend werde“? Oder ist sie insgeheim: „Nein, nein, ich will mich mit manchen Dingen gar nicht befassen und belasten. Manches will ich einfach nicht sehen. Ich will nur sehen können, was ich auch sehen will. Mein eigener Standpunkt reicht mir.“ Vielleicht haben wir uns ja gut eingerichtet in unserer Blindheit – und wollen keine Heilung, keine Veränderung. Oder?

Wer sagt ihr, dass ich sei? (Matthäus 16, 15)

Zunächst fragte Jesus, wer „die Leute“ sagten, dass der Menschensohn sei. Die Jünger antworteten mit Johannes dem Täufer, Elia, Jeremia oder einem der Propheten. Für sie alle gibt es eine Erklärung, aber die entscheidende Frage ist dann die zweite: Jesus fragt die Jünger ins Gesicht: „Wer sagt ihr, dass ich sei?“

Auch diesmal scheint es nicht allzu schwer zu werden. Wir könnten natürlich mit irgen-

etwas antworten, was man schon einst im Religions- oder Konfirmandenunterricht gehört hat. Irgendwas, was der Religionslehrer mit einem roten Häkchen belohnen würde.

Aber wenn wir nachdenken, merken wir: Diese Frage ist um ein Vielfaches größer. Wer ist dieser Jesus Christus für uns?

Ich will eine kleine Antwortensammlung anbieten. Greifen Sie zu, wenn Ihre Antwort dabei ist. Oder notieren Sie ihre Antwort dazu, sie gehört genauso dazu. Oder es treffen auf Sie mehrere Antworten zu, auch das kann sein. Hier also eine Reihe möglicher Antworten ohne Anspruch auf Vollständigkeit auf die Frage: „Wer ist Jesus Christus für uns?“

- Er ist der, den ich eine ganze Zeitlang versucht habe, aus meinem Leben fernzuhalten, weil ich dachte, ich komme alleine besser zurecht. Ich wollte mir nicht reinreden lassen.

- Er ist der, von dem ich mich im Stich gelassen fühlte, als es mir schlecht ging. Ich rief nach ihm, doch es kam keine Hilfe.

- Er ist der, vor dem ich von Kindheit an Angst hatte. Ich dachte an Jesus und Gott nur in dunklen, erschreckenden Bildern, als jemand, der gerne und viel straft – und irgendwie hat mich das bis heute nicht losgelassen.

- Er ist der, der unangenehme Fragen stellt. Ich glaube schon an ihn, aber in manchen Dingen will ich mich auch nicht ändern. Da bin ich so, wie ich bin – und da lass ich mir von ihm auch nicht reinreden.

- Ich weiß nicht, wer er ist. Manchmal scheint er mir ganz nah, und ich fühle mich von ihm getragen und geliebt. Aber manchmal habe ich das Gefühl, er interessiert sich nicht für mich und lässt mich im Schlamassel alleine.

- Ich habe es weiß Gott nicht jeden Tag gesehen – aber er war immer da. Jeden Tag, jede Stunde hat er mich behütet, mich gesegnet, mich geliebt, egal, ob ich seine Liebe erwiderte oder nicht.

Wenn wir Jesu Frage „Wer sagt ihr, dass ich sei?“ beantworten, dann glaube ist, herrscht schnell Einigkeit, dass wir nicht allzu verklärt antworten sollen. Die Gottesferne, der Zweifel, der Unglaube, die Gottesangst – und manches davon hat sicher jeder schon erlebt, durchlebt, durchlitten – haben in unserer Antwort auch

ihren Platz. Das gehört auch zu uns und zu unserem Leben mit Gott.

Jesus fragte ja die Jünger (Mehrzahl!), aber wenn man die Bibelstelle genau anschaut, fällt auf, dass nur einer (Einzahl!) – nämlich Petrus geantwortet hat, mit der „Traumantwort“: Du bist Christus, des lebendigen Gottes Sohn.

Alle anderen Jünger schweigen.

Oder jedenfalls überliefert die Bibel nichts.

Warum?

Das wissen wir nicht. Wir können nur mutmaßen. Mutmaßungen bringen meistens nichts, aber eine Vermutung stelle ich doch mal in den Raum: Nämlich die, dass – auch wenn sie nicht im Moment geantwortet haben, vielleicht nicht antworten konnten – sie diese Frage doch mitgenommen haben, dass sie diese Frage noch weiter beschäftigte, dass sie sie nicht losließ für die nächste Zeit. Wer ist dieser Jesus Christus eigentlich wirklich für mich?

Nur zur Veranschaulichung: Es gibt doch die Situation, dass wir gefragt werden: „Wie geht’s dir?“ – Und wir merken, mehr als Standardantwort „gut“ ist nicht drin. Doch genau dieselbe Frage „Wie geht’s dir?“ kann unter anderen Umständen zur Folge haben, dass wir zwei Stunden lang alles erzählen, was uns auf dem Herzen liegt.

Die Frage „Was sagt ihr, dass ich sei?“ gehört zur zweiten Kategorie. Jesus will es wirklich wissen. Er interessiert sich für unsere Antwort.

Das ist wie bei zwei Freunden, die nicht jeden Tag ausführlich ihre Freundschaft besprechen, aber irgendwann kommt mal der Moment, an dem sie einander sagen, was sie sich bedeuten. So verstehe ich die Frage Jesu auch.

Wer ist Jesus Christus für uns? Das will er von uns wissen – bestimmt auch, um manche Unebenheiten, Last und Zweifel, die wir womöglich bei einer ausführlicheren Antwort vorbringen, von unserem Herzen zu nehmen. Bestimmt aber auch, um uns in Erinnerung zu rufen, wie oft er für uns in schweren Momenten da war, wie oft er uns mit allerlei Gutem beschenkt hat, auf dass wir seine Spuren wieder deutlich sehen. Vielleicht deckt diese Frage manche Spur der Gnade in unserem Leben auf, die schon ein wenig verweht schien.

Holger Manke

Die ungeplante Reformation

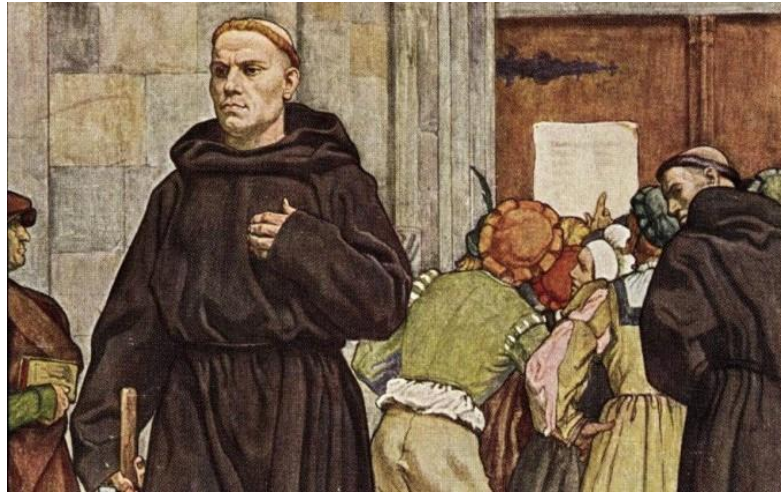
Martin Luther hatte die Reformation nicht geplant, dennoch veränderte sie Europa grundlegend. Die Ideen aus Wittenberg kamen genau zum richtigen Zeitpunkt in die Welt. Die Reformation fiel in eine Zeit voller Veränderungen. Kirche, Politik, Kultur, Gesellschaft und Wirtschaft befanden sich in Wandlungsprozessen. Das Weltbild der Menschen änderte sich fundamental. Zuerst der Gebildeten, dann der einfachen Menschen. 1492 entdeckte Christoph Kolumbus einen bisher unbekanntes Kontinent. Genau vor fünfhundert Jahren, von 1519 bis 1522 umsegelte Ferdinand Magellan erstmals die Welt. Der erste praktische Beweis, dass die Welt rund ist. Der Domherr und Wissenschaftler Nikolaus Kopernikus veröffentlichte 1543 eine Schrift, in der er seine Erkenntnisse zusammenfasste: Die Erde dreht sich um selbst und um die Sonne.

Das Geldwesen entwickelte sich rasant in Süddeutschland, Handelsstädte wie Augsburg, Ulm und Nürnberg boomten. Mit dem Erscheinen des Buchdruckes entstanden neue Medien, wie Flugschriften und Vorformen der heutigen Zeitungen. Mensch und Natur wurden von Künstlern realitätsnah dargestellt.

Doch manche Veränderungen machten auch Angst. Die Türken eroberten 1453 Konstantinopel, das östliche Rom und rückten weiter nach Westen vor. Die Bevölkerung um 1500 wuchs, dadurch stiegen die Preise der Lebensmittel, das Ackerland wurde knapp, viele Familien gerieten in Not.

Luther war auch ziemlich sicher, dass das Ende der Zeiten nahte. Zahlreiche Astronomen spekulierten wegen einer Planetenkonstellation auf ein Weltende im Februar 1524.

Am 31. Oktober 1517 geht der rebellische Mönch Martin Luther zur Tür der Schlosskirche in Wittenberg. Er greift zum Hammer und nagelt seine 95 Thesen fest. Eine Anklage gegen die römische Kirche – und die Geburtsurkunde eines neuen Glaubens. Ob Luther seine Thesen wirklich festnagelt hat, weiß man genau nicht. Das berühmte Szenario kennen wir von Philipp Melanchthon. Im Vorwort der gesammelten Werke Luthers schrieb er 1546: Der Reformator habe seine Ablassthesen öffentlich an der Kir-

che, die mit dem Wittenberger Schloss verbunden ist, am Vortag des Festes Allerheiligen 1517 angeschlagen.“ Melanchthon war aber kein Augenzeuge, er kam erst 1518 nach Wittenberg.

Luthers Sekretär Georg Rörer, der auch kein Zeuge war, notierte am Ende in einem Exemplar des Neuen Testaments: Im Jahr 1517 am Vorabend von Allerheiligen sind in Wittenberg an den Türen der Kirchen die Thesen über den Ablass von Doktor Martin Luther vorgestellt worden.“ Demnach wurde das Plakat in mehreren Orten in Wittenberg veröffentlicht. Gemäß den Statuten der Theologischen Fakultät war es vorgeschrieben, dass die Aufforderungen zu einer akademischen Disputation an Wittenberger Kirchentüren anzubringen sei. Es wurde auch geregelt, wer die Plakate anbringen soll: der Pedell, also der Hausmeister der Universität. Kirchentüren spielten damals die Rolle der Informationstafeln. Vielleicht ist das der Grund, warum Luther nie über den Thesenanschlag sprach. Der Pedell hat diese Arbeit für ihn erledigt.

Die Thesen verbreiteten sich schnell in Europa. So sind sie ganz früh auch in unserer Stadt, in Sopron/Ödenburg angekommen. Das Bürgertum lernte hauptsächlich durch die deutschen Handelsbeziehungen und die Vermittlerrolle in der Kultur die Lehren der Reformation kennen. Der Franziskanermönch Christoph predigte schon ab 1520 im Geiste lutherischer Lehren. Vier Jahre später entsandte König Ludwig II. nach Anzeige des Pfarrers Christoph Peck eine königliche Untersuchungskommission in die Stadt. Vier Pfarrer wurden von der Kommission der Verbreitung ketzerischer

Lehren angeklagt. Als Strafe wurde ihnen auf-erlegt, sich in ihren Sonntagspredigten gegen Luther zu äußern. Im Ödenburger Dechanat wurden von den Pfarrern die Bücher Luthers eingesammelt, anschließend verbrannt, das heißt die Reformation hat sich nicht nur in Ödenburg, sondern auch auf dem Land verbreitet. Bis zum Ende des 16. Jahrhundert konvertierte der große Teil der Bevölkerung samt Ödenburger Stadträten allmählich, friedlich zum neuen Glauben.

Der 31. Oktober 1517 veränderte unsere Welt bis heute. Luther aber plante damals nichts Neues, keinen Umsturz. Im Gegenteil, er wollte zurück zu den Wurzeln. Er selbst hätte

nicht gedacht, dass wir uns 502 Jahre später noch an ihn erinnern würden. Nach seiner Überzeugung hätte die Welt längst untergegangen sein müssen.

Dr. András Krisch

Verwendete Literatur:

András Krisch/Mariann Szlavkovszky-Tóth: Die Jahrhunderte der Ödenburger Evangelisch-Lutherischen Kirchengemeinde. Ausstellungskatalog. Sopron 2017.

Dietmar Pieper: Der stille Urknall, in: Der Spiegel Geschichte 6/2015, 35.

Eva-Maria Schnurr: Zurück in die Zukunft, in: Der Spiegel Geschichte 6/2015, 14–17.

Berthold Steinhilber: Martin Luther. Wer weiß, ob es wahr ist?, in: Geo 11/2007, 177–200.

Engedjétek hozzám jönni...

Szabadtéri gyermek-istentisztelet a Szalamandra-tónál

„Örülök, ha ezt mondják nekem: Az ÚR házába megyünk!” – vallja meg Dávid király a 122. Zsoltárban, és fejezzük ki mi is mindannyian az örömmünket, akik hétről hétre részesei vagyunk a gyerek-istentiszteleteknek. Öröm, hogy van egy biztos helyünk – a gyülekezeti ház nagyterme –, ahol összegyülekezhetünk. De olykor kilépünk, ki a teremtett világba, hogy ott ünnepeljünk. Így tettünk szeptember 22-én a Szalamandra-tónál.

Vasárnap reggel sokan felhúzták a túracipőjüket és elindultak egy kisebb gyalogtúrával a helyszínre. Néhányan pedig kerékpárra pattanva érkeztek meg.

Ragyogó napsütésben telepedtünk le a tó melletti tisztáson, hogy közösen ünnepeljük az istentiszteletet. Az éneklést Biczóné Pityer Gabi és Kádár Tibor segítették

gitárral. Igei szolgálatot Pelikán András végezte az aznapi útmutatói ige alapján: „Vezess hűségesen és taníts engem.” (Zsolt 25,5)

Az istentisztelet után közösen elfogyasztottuk a bográcspan készített ebédet, beszélgettünk, a gyerekek felszabadultan játszottak.

Hálásak vagyunk Istennek, hogy ezen a napon is megtapasztalhattuk, milyen sok segítő kéz és lélek

van gyülekezetünkben! Az előkészítésben sok segítséget kaptunk Biczó Zsoltné Lujzi nénitől. Tömördy Szabolcs gondolta át és tervezte meg az útvonalakat. Köszönjük mindazoknak, akik az ebédet előkészítették: az ifisek Körmeny-Schlögl Niki vezetésével, és akik elkészítették: Vámos Józsefné, Balog Sándor Tamás, Biczó Balázs, Huber Ferenc, és még sokan mások.

Áldott legyen Isten mindazért, amit aznap Tőle kaptunk ajándékba: jó idő, természet szépsége, baráti és testvéri beszélgetések, énekek, hirdetett ige, finom étel, édes szőlő, régi és új gyülekezeti tagok, családok.

„Örülök, ha ezt mondják nekem: Az ÚR házába megyünk!” – aznap számunkra a szabad ég alatt nyílt meg az Úr háza.

Őri Katalin

Az idén 26-an jelentkeztek a magyar nyelvű konfirmációi oktatásra. Isten áldása legyen a felkészülésükön, közösségükön!

Aratási hálaadó gyermek-istentisztelet

Október első vasárnapján óvodásokkal, iskolásokkal és családjaikkal telt meg gyülekezeti házunk nagyterme. Ezen a napon együtt adtunk hálát Istennek az Ő ajándékaiért, aratási hálaadó gyerek-istentiszteletet ünnepeltünk. Az oltár megtelt különböző gyümölcsökkel és zöldségekkel. A 136. zsoltár így tanít minket: „Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete!” Isten szeretete irántunk végtelen, meg nem szűnik, nincs vége, kiolthatatlan – örökké tart. Szeretete megmutatkozik a tavasszal virágzó fák illatában, a méhek zümmögésében, a nyári alma finom ízében, az őszi szőlő édességében... Isten mindenkinek ad, az Úr Jézus maga mondja Róla: felhossa napját gonoszokra és jókra, esőt ad igazaknak és hamisaknak. (Mt 5,45) A mennyei Atya nem válogat! Az ember, te és én, akik élvezzük az alma és a szőlő és megannyi zöldség, gyümölcs ízét, kinek tulajdonítjuk ezek meglétét? Ajándékként tekintünk rájuk vagy a saját erőnkől megszerzett javaknak mondjuk? Jézus erről is tanít a bolond gazdag példázatában. Ezt a bibliai történetet dolgoztuk fel egy bábjáték segítségével a hálaadó istentiszteleten résztvevők számára:

„Egy gazdag embernek bő termést hozott a földje. Ekkor így gondolkozott magában: Mit tegyek? Nincs hová betakarítanom a termésemet. Majd így

szólt: Ezt teszem: lebontom csűreimet, nagyobbakat építek, oda takarítom be minden gabonámat és javamat, és ezt mondom lelkemnek: En lelkem, sok javad van sok évre félretéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál! Isten azonban ezt mondta neki: Bolond, még ma éjjel elkéri tőled lelkedet, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál? Így jár az, aki magának gyűjt, és nem Isten szerint gazdag.” (Lk 12,16–21)

- (Gazdag) Látjátok ezt a gyönyörű gyümölcsös-kertet? Ez itt mind az enyém. Csodálatos, ugye? Magam gondoztam és nevelgettem ezeket a fákat, és lám, beérett a munkám gyümölcse. De hová tegyem ezt a sok gyümölcsöt? Hiszen a csűrjeim már mind tele vannak a learatott búzával, árpával, a betakarított kukoricával. Mitévő legyek? (fogja a fejét)

Megjelenik a szegényebb szomszéd. A karján egy kis kosár van, benne néhány szem gyümölcs alma, körte, dió, szilva. – Sokkal kevesebb, mint a gazdag ember kosarában!

- (Szegény) Jó reggelt szomszéd! Min töröd a fejed? Tán csak nem valami baj történt?
- (Gazdag) Ugyan szomszéd! Nem történt semmi baj! Éppen azon gondolkodom, hogy hová tegyem ezt a sok gyümölcsöt, hiszen a csűrjeim már mind tele vannak. Nincs több helyem.

- (Szegény) Valóban sok terméssel ajándékozott meg téged az Úr!
- (Gazdag) Ugyan már! Ezért mind magam dolgoztam meg! Én ültettem, én öntöztem, én kapáltam, én gyűjtöttem be! (A homlokára csap) Meg is van! Lebontatom a csűrjeimet és építetek sokkal nagyobbakat. Akkorákat, hogy minden termésem beférjen. Ott tartom majd minden vagyonomat.

Megjelenik a kisgyermek, a szegény ember lánya:

- (Gyerek) Apa, apa! Mikor indulunk?
- (Gazdag) Hát ti meg hová mentek?
- (Gyerek) Indulunk a templomba, hogy megköszönjük Istennek a termést!
- (Gazdag, nevetve) Ilyen badarságot is rég hallottam már! Azt a kevéske termésedet is a templomba viszed? Nem marad ennivalótok télire, olyan szegények vagytok! És még azt is elajándékozzátok? Bezzeg nekem nincs semmi félnivalóm. Bármi is történhet, biztosan lesz élelmem a télen.
- (Szegény) Lehet, hogy kevéske az, amim van, de az Isten ajándéka. Tőle kaptam és hálás szívvel gondolok rá. Tudom, hogy Isten mindig megsegít. Számíthatok az ő szeretetére és oltalmára. Te is jobban tennéd, ha hálával fordulnál felé.

– (Gazdag) Badarság!

– (Szegény) Gyere, gyermekem, induljunk!

A templomba menve énekelnek:

„Szívemben hála, hála, hála, hála az én szívemben,

Az én szívemben, az én szívem', szívemben hála, hála, hála, hála, az én szívemben:

Jézust dicsérem!

Boldog a szívem, velem van a menny, az Ő kegyelme oly boldogító!

Boldog a szívem, velem van a menny, az Ő kegyelme oly boldogító!”

– (Gazdag) Még hogy vigyek a templomba a terményemből? Ki hallott már ilyet...?!

Az Úr hangja hallatszik.

- (Az Úr) „Bolond, még ma éjjel elkérik tőled lelkedet, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál?”
- (Gazdag) Hát te meg ki a csuda vagy?
- (Az Úr) Én az Úr vagyok. Én teremtettem a világot, te is az én

teremtényem vagy. Feladatot adtam neked: uralkodj a földön, de óvd is meg a teremtet világot kincseit! Amiben pedig bővelkedsz, ne tartsd meg magadnak, hanem oszd meg embertársaidal és kincsed lesz nemcsak a földön, hanem a mennyben is. Ne feledd, ember! Az én ajándékom a termésed, a jólléted. Ne légy kapzsi! Bánj vele jól!

- (Gazdag, térdre rogyva) Uram! Valóban neked köszönhetem a vagyonomat: a gyümölcsfáimat, a termőföldjeimet, az éltető napsugarakat, a jólléted – MINDENT!

A gazdag ember felkel, felemeli a kosarát:

- Indulok is a templomba és soha többé nem feledkezem meg Istenről, aki jóságosan gondoskodik rólunk és szükségét szenvedő embertársainkról.

„Szívemben hála, hála, hála, hála az én szívemben,

Az én szívemben, az én szívem', szívemben hála, hála, hála, hála, az én szívemben:

Jézust dicsérem!

Boldog a szívem, velem van a menny, az Ő kegyelme oly boldogító!

Boldog a szívem, velem van a menny, az Ő kegyelme oly boldogító!”

(Írta: Grobits Zsuzsa, szereplők: Grobits Zsuzsa és Krisztina, Szabó Márta, Őri Katalin)

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökké tart szeretete! Isten szeretete irántunk végtelen, meg nem szűnik, nincs vége, kiolthatatlan – örökké tart! Bárcsak a mi szívünkben is megszületne a végtelen, meg nem szűnő, kiolthatatlan hálaadás a minket szerető és rólunk gondoskodó mennyei Atya iránt!

Őri Katalin

Intézményeink életéből

Barangoló tábor

A kitartó és lelkes Hunyadi Barangolók és iskolánk felsős tanítványai számára nyári szabadidős tevékenységként Barangoló tábort szerveztünk Máramarosba. „*Velem vándorol utamon Jézus...*” – *hitélmények a vakációhoz... vezérfonal mentén 37 diákkal együtt egy felejthetetlen hetet töltöttünk Koltón.*

A tábort ünnepi istentiszteleti alkalommal nyitottuk és zártuk, de naponta volt reggeli áhítat is, így valóban lelki töltődés is lett a tábor a közösségi élmény, kulturális, irodalmi, történelmi és földrajzi ismeretszerzés mellett.

A programok a magyarságtudatot is erősítették, hisz fontosnak tartom, hogy a gyerekekben kialakuljon az összetartozás érzése, érzékennyé váljanak a határokon túli magyarokkal, kifejezetten a Szórványban élőkkel szemben. A közös néptánc tanulása hangulatot teremtett és bebizonyította, hogy a gyerekek mennyire nyitottak a számukra szokatlan hagyományörző táncához. A máramarosi hegyek lábánál, a gyorsfolyású Zazar folyó partján elterülő Nagybánya földrajzi elhelyezkedése ideális terep volt olyan festőcsoportok számára, akik a természet közvetítését tűzték ki célul képeiken

keresztül, ezért mi is élményfestésre vállalkoztunk a táborozó Barangolókkal a természetben. Örömeinkre velünk volt Győri Sántha Kinga nagybányai festőművész, aki tanítványainkat megdicsérte, hogy mennyire tájékozottak a képzőművészetben, és mennyire kreatívak. A néprajzzal is ismerkedtünk a máramarosi falvakban, kipróbáltuk a bogozást, megnéztük, milyen a természetes mosógép és a helyi fazekasmester vezetésével mindenki elkészíthette a saját bögréjét. A lovaglás, a falusi környezet felfedezése mellett lovaskocsikázás is a programok között szerepelt.

A tábor igazi próbatétele a Gutin-hegységben megtett tájfutás, majd pedig az ezt követő túra volt. A helyszín jó döntésnek bizonyult, bár komoly megterhelést jelentett a 14 km-es gyaloglás, igaz, folyamatosan tartottunk pihenőket, ilyenkor egy-egy közös játékkal nyertünk erőt a folytatáshoz. Jó volt látni, hogy a gyerekek segítették egymást a vízmosásokon való átkelésen, tudtak egymás sikerének örülni, közös öröm volt a csúcsra való feljutás is, örömmel vették át a leggyorsabb gyerekek a „Kék tó Hercege és Hercegnője” címet.

Természetesen sós strand is várt a diákokra, nem mindennapi élményt jelentve számukra.

Az esték is hasznosan teltek, kvíz, összefoglaló naplóírás, pólórajzolás és Hunyadi társasjáték szerepelt a programban. Az utolsó estét szinte hajnalig tartó disco színesítette.

Az egy hét alatt új barátságok születtek, korábbiak mélyültek el az együtt töltött hét alatt. Így valóban sikerült közösséget is alakítani a táborozó gyermekek között.

Jövőre folytatjuk! – búcsúztunk egymástól. Köszönöm kollégáimnak, Szabó Mártának, Dergezné Élő Rózsának és Horváthné Szabó Csillának, hogy munkájukkal segítettek, hogy a Hunyadi Barangolók máramarosi tábor az elképzeléseimnek megfelelően jól sikerüljön.

Külön köszönöm felsőbányai kollégánom, Selek Vanda munkáját, aki segítette a szervezést és a tábor lebonyolítását. S a Szülőknek is köszönöm, hogy egy felejthetetlen hetet ajándékoztak gyermekeiknek.

Móritz Adrienn, a tábor szervezője és vezetője

Nagyszerű hunyadis kosaras siker!

Hunyadis „hősök” a Hősök terén!

Szeptember 14-én, a Magyar kosárlabdázás napja alkalmából Budapesten, a Hősök terén, nagyszabású programok keretében rendezték meg a JrNBA országos döntőjét. A döntőbe a Hunyadi iskola (*Sacramento Kings*) mellett a Kecskemét (*Milwaukee Bucks*) jutott.

Tulajdonképpen egy, a múlt tanévben elkezdődött országos bajnokság fejeződött be Budapesten. A bajnokságot a Magyar Kosárlabda Szövetség írta ki az iskolák számára a 2006-ban és ez előtt született gyermekek részére, iskolai szinten. A Hunyadi kosár csapata, Stánicz Ferenc igazgatóhelyettes vezetésével fantasztikus teljesítményt nyújtott. Csoportjukban, meggyőző fölényrel első helyen végezve, majd a dunántúli régiót is megnyerve jutott az országos négy közé, majd onnan az országos döntőbe.

A gyerekek nagy izgalommal készültek a döntőre, melyet a Hősök terén tartottak egy nagyszabású kosár gála keretében.

Jegyzőkönyv: Kecskemét – Hunyadi 59:88 (11:15, 16:25, 18:28, 14:20)

Pont: Keller Bendegúz 29, Nyikos Balázs 17, Nyerges Milán 12, Gadács Dávid és Sift Barnabás 10, Vida Máté és Pavisa Olivér 5

Stánicz Ferenc nyilatkozata: Az első negyed szorosabbra sikeredett, elsősorban a 11 kihagyott büntető miatt. A második negyedben Keller Bendegúz vette hátrára a csapatot s megnyugtató előnyt szereztünk. A harmadik negyedben Nyi-

kos Balázs is magára talált és ponterősségével, valamint a csapat agresszív védekezésével, tulajdonképpen eldöntöttük a mérkőzést. A záró felvonásban folytatódott az örömjáték, ami az egész versenysorozat alatt jellemezte csapatunkat.

A végén a JrNBA arany gyűrű a hunyadisokhoz került, teljesen megérdemelten. A srácok boldogan vették át a díjat Marko Milic volt NBA játékostól, aki elismerő szavakkal gratulált a fiúknak.

Köszönjük a szép számban jelenlévő szülők szurkolását és egész évi kitartását. Persze a legnagyobb dicsőret a srácoknak szól!

Stánicz Ferenc

Boldog Iskola lettünk...

2019. szeptember 18-án került sor Budapesten a Boldog Iskola cím díjátadó ünnepségére, melyre az előző tanévben pályáztunk kolléganőmmel, Schöll Krisztinával. A Boldogság-program célja, hogy emberi értékeket adjon át a gyerekeknek, ezáltal könnyebben megbirkózzanak a mindennapok nehézségeivel. Az órák lényege a személyiségfejlesztés, a pozitív élet-szemléletre nevelés. A bátorító, biztató pedagógiai attitűd, illetve a pozitív pszichológia képezi az órák alapját. A foglalkozásokon alkalmazott feladatok, technikák erősítik a tanulók önbizalmát, kreativitását, szociális kompetenciájukat. Fokozódik a koncentrációjuk, elfogadóbbak, együttműködőbbek lesznek, tanulmányaik mindezek eredményeképpen javulnak.

Minden hónapban feldolgozunk egy témát:

Szeptember – A hála gyakorlása

Október – Az optimizmus gyakorlása

November – Társas kapcsolatok ápolása

December – Boldogító jó cselekedetek

Január – Célok kitűzése és elérése

Február – Megküzdési stratégiák

Március – Apró örömeik élvezete

Április – A megbocsátás gyakorlása

Május – Testmozgás

Június – Fenntartható boldogság

A program alsóban a KÉZ (kép-élményzene) tagozaton került bevezetésre, illetve az 5. évfolyamon a nagy érdeklődésre való tekintettel két csoporttal indultunk el heti egy alkalommal.

Megtanítjuk gyermekeinket a magukban hozott kincsekkel gazdálkodni, eszközt adunk a kezükbe, hogy az őket erősítő pozitív érzéseket felismerjék önmagukban, illetve embertársaikban.

Horváthné Pál Adrienn fejlesztőpedagógus

Tervezett programok

Csoportjaink alkalmai

hétfői bibliaóra adventig minden hétfőn 15 órakor a Fabricius Szeretetotthonban (december 2-án, 9-én, 16-án adventi istentisztelet)

szerdai bibliaóra minden szerdán 18 órakor a kisteremben (december 25-én elmarad)

énekkar minden szerdán 17 órakor a klubszobában

ifi-Jugendgruppe csütörtökönként és péntekenként felváltva 18 órakor az ifiteremben

Fifi november 16-án, szombaton 9.30-kor az ifiteremben

női imaóra november 7-én, 21-én, december 5-én és 19-én, csütörtökön 19 órakor a klubszobában

filmklub november 18-án és december 16-án, hétfőn 18 órakor a kisteremben

nőslénykör (férfi beszélgetőkör) november 11-én és december 9-én, hétfőn 20 órakor a klubszobában

Glaubensgesprächskreis – német beszélgetőkör november 8-án és december 13-án, pénteken 15.30-kor a lelkészi hivatalban

Kirchenkaffee november 17-én és december 15-én, vasárnap 10 órakor a kisteremben

gyerek-istentiszteleti teaház november 10-én és december 8-án, vasárnap 10 órakor a kisteremben

baba-mama-kör november 6-án, 20-án, december 4-én és 18-án, szerdán 10 órakor az ifiteremben

Kindergruppe – német gyerekcsoport november 13-án, 27-én és december 11-én, szerdán 16.30-kor a kisteremben

barkácskör minden pénteken 15 órakor a társalgóban

Egyéb

November 9-én, szombaton délelőtt ismét jótékonyági ruhavásár lesz a gyülekezeti házban.

November 27-én, szerdán 18 órakor Horváth Kornél koncertje lesz a nagyteremben.

November 30-án, szombaton délután adventi barkácsolás lesz a nagyteremben.

December 6-án, pénteken 17 órakor Musikalischer Advent lesz a nagyteremben.

December 7-én, szombaton 18 órakor a Fidelissima Vegyeskar Adventi fények címmel tart koncertet templomunkban.

December 21-én, szombaton 16 órakor a Csendtörők zenekar tagjainak koncertje lesz a nagyteremben.

A HIT ... „a nem látható dolgok létéről való meggyőződés” (Zsid 11,1b)

A Soproni evangélikus egyházmegye november 23-án, szombaton családi napot tart Sopronban, a Líceumban.

Program:

9-9:25: gyülekező

9:30-10:00: mocorgó istentisztelet

10 órától programok párhuzamosan:

Felnőtteknek:

10:00-10:45: Weltler Gábor előadása: Hit a modern világban!

10:00-10:45: Tölli Balázs előadása: Hit és oktatás

11-12: „Evangélikus hit Sopronban” Taschner Tamás egy órás városvezetése

12:00-12:30: Ebédszünet

12.30-tól: „Hagyjuk Istent szóhoz jutni” (Filmvetítés, majd azt követően fórumbeszélgetés az ágfalvi diakóniai otthon lakóival és a film készítőjével)

13-14: „Szólj be a papnak”

14:30-tól: úrvacsorás istentisztelet

Ifjúsági és gyerekprogramok:

10-10.45: A szeretnivaló sün – bábelőadás

10-10.45: Hit a soproni reformáció korában (Múzeumpedagógiai foglalkozás a soproni Evangélikus Gyűjteményben, felső tagozatos diákok számára) Dr. Krisch Andrásal

11:00-11:45: Raffai Balázs Biblab-előadása

11-12: „Hiszed, hogy meg tudod csinálni?” Játékos vetélkedő Demeter-Vörös Andrea óvónővel

11-12: A kapernaumi százados – Játsszóház Füzi Andrea pedagógussal

12.30-14: „Hit az üvegen át” – Fehér Hajnalka üvegművész kreatív foglalkozása gyerekeknek

13-14: Aranypille zenés foglalkozás Haris Zsófiával, ovis és alsó tagozatos gyermekek számára

Istentiszteleti szolgálati beosztás

2019. reformáció – karácsony

október 31. (reformáció ünnepe)

9.30 családi délelőtt nagyteremben:

Hegedűs Attila

17.00 német a nagyteremben: Holger Manke

18.00 közös istentisztelet a református templomban (úrvacsorás): Tóth Károly

november 1.

16.00 Balf, temetőkápolna (ökumenikus áhítat): Tóth Károly

17.00 székely kapu (ökumenikus áhítat): Tóth Károly

november 3. (Szentháromság ünnepe utáni 20. vasárnap)

8.00 magyar: Pelikán András

9.00 német:

Holger Manke és a líceumi 10/c diákjai

9.00 gyermek-istentisztelet: Pelikán András

10.00 magyar: Pelikán András

15.00 Balf: Pelikán András

16.00 kórházkápolna: Pelikán András

november 7.

17.00 Wochenpredigt (úrvacsorás): Holger Manke

november 10. (ítélet vasárnapja)

8.00 magyar: Tóth Károly

9.00 német: Pelikán András

9.00 gyermek-istentisztelet: Tóth Károly

10.00 magyar (személyes áldással): Tóth Károly	10.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András
15.00 Balf: Tóth Károly	15.00 Balf (úrvacsorás): Pelikán András
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly	
november 14.	december 16.
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke	14.00 Balfi úti idősoththon (úrvacsorás): Pelikán András
november 17. (reménység vasárnapja)	15.00 Ikva idősoththon (úrvacsorás): Pelikán András
8.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András	december 19.
9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke	17.00 Wochenpredigt: Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet : Pelikán András	december 22. (advent 4. vasárnapja)
10.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András	8.00 magyar : Tóth Károly
15.00 Balf (úrvacsorás): Pelikán András	9.00 német : Holger Manke
november 21.	10.00 magyar (gyermekműsorral): Tóth Károly
17.00 Wochenpredigt : Holger Manke	15.00 Balf: Tóth Károly
november 24. (örök élet vasárnapja)	december 24. (szenteste)
8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Tóth Károly	16.00 Balf (ökumenikus): Tóth Károly
9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Holger Manke	17.00 német (gyermekműsorral): Holger Manke
9.00 gyermek-istentisztelet: Matus Klára	18.00 magyar (csatalakozóan úrvacsorás): Tóth Károly
10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Tóth Károly	december 25. (karácsony ünnepe)
14.00 temetőkápolna (magyar): Tóth Károly	8.00 magyar (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel): Pelikán András
14.30 temetőkápolna (német): Holger Manke	9.00 német (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel): Holger Manke
15.00 Balf: Tóth Károly	10.00 magyar (úrvacsorás, áldozati gyűjtéssel): Pelikán András
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly	15.00 Balf (úrvacsorás): Pelikán András
november 28.	16.15 Fertőszentmiklós (úrvacsorás): Pelikán András
17.00 Wochenpredigt: Manke-Lackner Eszter	december 26. (karácsony 2. napja)
december 1. (advent 1. vasárnapja)	8.00 magyar (úrvacsorás): Tóth Károly
8.00 magyar: Pelikán András	9.00 német : Holger Manke
9.00 német: Gertraud Winter	10.00 magyar (csatalakozóan úrvacsorás): Tóth Károly
9.00 gyermek-istentisztelet: Tóth Károly	december 29. (karácsony utáni vasárnap)
10.00 magyar („Tízórai”): Lázárné Tóth Szilvia	8.00 magyar: Pelikán András
15.00 Balf: Pelikán András	9.00 német: Holger Manke
16.00 kórházkápolna: Pelikán András	10.00 magyar: Pelikán András
december 5.	15.00 Balf: Pelikán András
17.00 Wochenpredigt (úrvacsorás): Holger Manke	december 31. (óév)
december 8. (advent 2. vasárnapja)	16.00 német (úrvacsorás): Holger Manke
8.00 magyar: Tóth Károly	17.00 magyar (úrvacsorás): Tóth Károly
9.00 német : Holger Manke	január 1. (újév)
9.00 gyermek-istentisztelet: Benéné Halász Alexandra	8.00 magyar (úrvacsorás): Dr. Simon Attila
10.00 magyar (személyes áldással): Tóth Károly	9.00 német: Manke-Lackner Eszter
15.00 Balf: Tóth Károly	10.00 magyar (úrvacsorás): Dr. Simon Attila
16.00 Fertőszentmiklós: Tóth Károly	15.00 Balf (úrvacsorás): Dr. Simon Attila
december 12.	
17.00 Wochenpredigt: Holger Manke	
december 15. (advent 3. vasárnapja)	
8.00 magyar (úrvacsorás): Pelikán András	
9.00 német (úrvacsorás): Holger Manke	
9.00 gyermek-istentisztelet: Pelikán András	

Minden vasárnap a 10 órakor kezdődő istentisztelethez csatlakozóan úrvacsora van.

Minden vasárnap és ünnepnapokon 15 órakor istentisztelet a Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthonban (Sopron, Kisfaludy u. 10.) (A hónap első vasárnapján úrvacsorás istentisztelet.)

Christophoros

A Soproni Evangélikus Egyházközség újságja
9400 Sopron, Színház utca 27.
e-mail: sopron@lutheran.hu
web: <http://sopron.lutheran.hu>
tel: 99/523-002; fax: 99/523-003
számlaszám: 11737083-20006895

Nyomtatva 400 példányban.
Várható következő megjelenés:
2019. karácsony
Felelős kiadó: Pelikán András